SØVÆRN S

ORIENTERING

2
1995

Fra redaktionen

Artiklen i Søværns Orientering 1/95 under mærket (WT) er skrevet af kommandør P. Wessel-Tolvig. Kommandøren har lovet at hjælpe redaktionen med at fortsætte serien om Søværnets Mærkedage, idet vi vil gå mere i dybden med en eller to mærkedage pr. nummer. Redaktionen takker kommandøren, for at han på denne måde vil være med til at minde læserne om fortiden og de stolte traditioner, der ligger gemt i søværnets historie.

Samtidig vil vi gøre opmærksom på to nye artikler, den ene er en fotokonkurrence som man kan læse om på side 3, den anden artikel har vi kaldt jobprofilen, hvor vi fortløbende vil berette om forskellige specialer/uddannelser i søværnet. I den forbindelse skal vi opfordre til, at man indenfor de enkelte specialer/uddannelser udarbejder bidrag til bladet om optagelseskrav, kvalifikationskrav og eventuelt avancementsmuligheder og helst krydret med en billedcollage fra hverdagen.

I dette nummer lægger vi ud med en beskrivelse af erhvervsdykkeruddannelsen, læs herom på side 4.

I redaktionen nærer vi et håb om, at jobprofilen på længere sigt vil kunne vække interesse for søværnet som arbejdsplads for potentielle ansøgere.

Desværre må vi allerede tage afsked med vor ny redaktør, idet seniorsergent P. Sørensen pr. 1. marts har fået et civilt job. Til lykke med det og tak for hjælpen. Seniorsergent Jan Andersen har indvilliget i at påtage sig hvervet som redaktør i de næste 5-6 måneder. Vi ønsker ham held og lykke.

Afslutningsvis skal vi oplyse at deadline for indsendelse af artikler m.v. til Søværns Orientering nummer 3/95 er den 12. april.

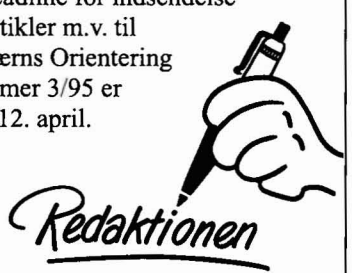

Læs om

Søværnsorientering 2/95 **Side**

Søværnets Flådehelikopter 1
Søredningstjenestens 2. halvårsrapport 3
Fotokonkurrence 3
Jobprofilen 4
Fra kalenderen 6
Studierejse til ROYAL NAVY 7
Flådebesøg 8
Radio & TV-foreningen, Grønnedal/Ivigtut 9
ON THE JOB TRAINING eller AFLOAT TRAINING 10
International Youth Camp 11
Leveregler for unge søekrigere 11
Forsvarets Informationskonference 1995 12
Søværnets Teknikskoles Havarikursus udflytning til Hvims 13
Marinens Bibliotek flytter 14
En russisk stjerne på Holmen 15
Nijmegen Marchen 1995 15
Fri udslusning 16
Erhvervsorientering 17
Den 5. maj 1995 19
Polsk besøg på Søværnets Officersskole 20
Søværnets Idrætsstævnekalender 1995 21
Søværnets mærkedage 22
Særudstilling i Orlogsmuseet 11. marts til 30. april 1995 24

Søværnets operative Kommando

Att. SVN ORT
Postbox 483, 8100 Århus C
Telefon 89 43 30 99
Telefax 89 43 31 41

Redaktøren: 89 43 30 56
Redaktion: Seniorsergent Jan Andersen
Ansvar overfor presseloven: Kommandør E. Fage - Pedersen

Forside: LYNX i arbejde

Tryk:
Kannike Tryk AS · Århus

Indholdet kan frit citeres med angivelse af kilde.

ISSN 0907 - 5038

Søværnets flådehelikopter

Et taktisk element – der er kommet for at blive!

Historien

Det har længe været et stort ønske for søværnets kampenheder at have en flådehelikopter, der kunne foretage billedopbygning af overfladesituationen og rapportere egnede mål til enheder med langtrækkende missiler. Gennem flere politiske forhandlinger og forsvarsforlig fik søværnet i 1984 tilladelse til at ombygge fire eksisterende LYNX-fiskeriinspektionshelikoptere til også at kunne løse egentlige taktiske opgaver d.v.s. i en ubevæbnet rolle som flådehelikoptere. Denne beslutning indebar store visioner, da den nye taktiske rolle ikke måtte kompromittere de hidtidige opgaver.

Materiellet

Ombygningen skulle gennemføres på 4 flystel og omfattede oprindeligt taktisk data system (TDS) incl. datalink samt elektronisk radaropklaringsudstyr (ESM). Af uddannelsessamt forsyningsmæssige årsager blev ombygningen udvidet til at omfatte alle 8 flystel således, at TDS blev monteret i alle fly, ligesom alle fly blev klargjort til at få installeret ESM-sæt, selv om der kun er 4 sæt til rådighed. Flyvematerielkommandoen fik i 1988 overdraget opgaven med at bygge helikopterne om – en opgave, der forventes afsluttet i begyndelsen af 1996. I løbet af ombygningen blev det imidlertid besluttet yderligere at modificere flyets motorer og gearkasse med henblik på at opnå større løfteevne som kompensation for den forøgede vægt, som

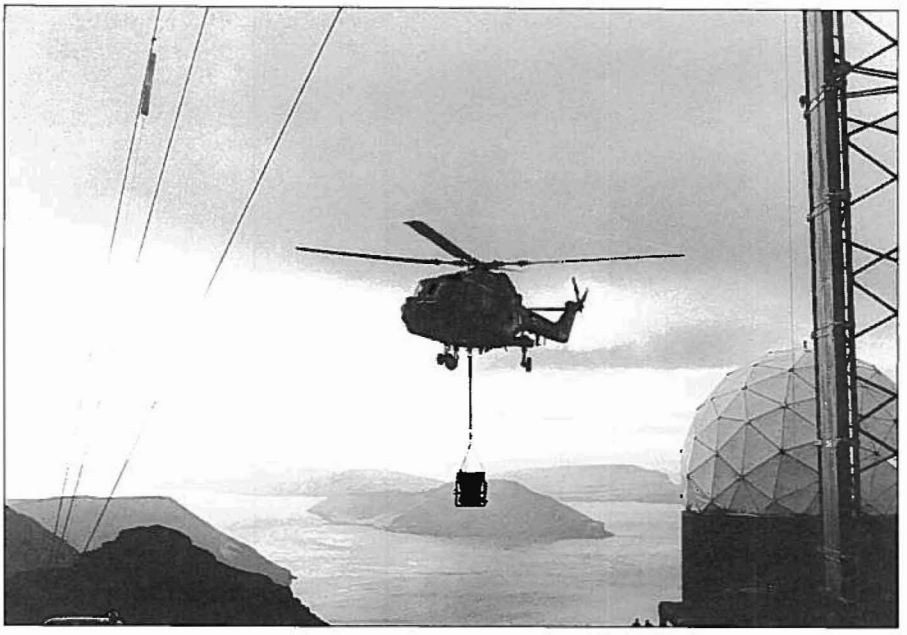

LYNX i den traditionelle fiskeriinspektionsrolle – her ved Færøerne, hvor helikopteren også yder støtte til det lokale samfund

det nye udstyr indebar. Siden er det besluttet at anskaffe infrarødt kamera (FLIR) og satellitnavigationsudstyr af typen GPS til flyene, anskaffelser som smidigt blev medtaget i den løbende ombygning.

Det taktiske element:

Med indførelsen af det nye udstyr – og deraf følgende krav til Søværnets Flyvetjenestes personel for også at kunne løse de nye taktiske opgaver – opstod to behov:

– Udvælgelse og uddannelse af taktiske operatører til betjening af det avancerede nye udstyr.

– Generel uddannelse af alt flyvende personel for at kunne betjene det nye udstyr, når LYNX'en skal løse de hidtidige opgaver.

Som taktiske operatører valgte søværnet at gøre som den engelske flåde, der opererer et stort antal LYNX i den taktiske rolle. Den taktiske operatør er en taktisk uddannet officer, der benævnes observatør. Ved Søværnets Flyvetjeneste er observatørerne søofficerer af operativ linie, der er uddannet til at indgå i besætningen på helikopterne, når disse opererer i rollen som flådehelikoptere. Den danske observatøruddannelse er udviklet i samarbejde med Søværnets operative Kommando, Søværnets Taktik- og Våbenskole, flyvevåbnet samt Søværnets Flyvetjeneste, og varer ca. 18 måneder. Som konsekvens af tilgangen af denne nye personelkategori er bemandingsreglementet for søværnets flyvende eskadre nu justeret til også at indeholde observatører.

Den generelle uddannelse af piloter og flyteknikere viste sig hurtigt at være en langt større opgave end først antaget. Udarbejdelse af uddannelsesplaner samt gennemførelsen af uddannelsen har båndlagt flystel og personel i mere end 2½ år. Dette er nu ved at være tilendebragt, og set i lyset af den forventede afslutning af ombygningen i begyndelsen af 1996

Taktisk LYNX udstyret med ESM og FLIR i rollen som flådehelikopter under øvelse med søværnets kampenheder

vil Søværnet Flyvetjeneste være i stand til at bidrage endnu bedre til løsning af søværnets opgaver.

TOP 10

Der er 5 danske LYNX imellem de 10 NAVY LYNX, der har fløjet flest timer i hele verden. S-191 er placeret som nummer 2 på denne »TOP 10« med over 5000 flyvetimer. LYNX'en er oprindeligt konstrueret til maksimalt 7000 flyvetimer, og med et gennemsnitligt årligt forbrug af ca. 335 flyvetimer pr. flystel vil en stor del af den danske LYNX-flåde være slidt op om 6-8 år. Imidlertid kan de enkelte flystel opnå 10000 flyvetimer ved at levetidsforlænge dem. Såfremt levetidsforlængelsen udføres, vil LYNX'en kunne opretholde sit nuværende aktivitetsniveau indtil ca. år 2010. En imponerende mereffekt for en forholdsvis ringe investering, der jo skal ses som alternativ til anskaffelse af nye helikoptere.

Fremtiden

Søværnets LYNX-flåde er nu udstyret til løsning af et stort antal særdeles forskelligartede opgaver. Besætningernes sammensætning og uddannelse kombineret med det topmoderne taktiske udstyr giver søværnet en alsidig helikopter, der er i stand til at løse alle stillede opgaver. LYNX'en har nu passeret ungdomsårene, og ved en fornuftig investering i form af levetidsforlængelsen kan »arbejdshesten« sikres mod »førtidspensionering« – en udfasning – der nødvendigvis må medføre anskaffelse af nye helikoptere inden for de nærmeste år.

(SVF)

Søredningstjenestens 2. halvårsrapport

Søværnets operative Kommando har netop udsendt halvårsrapporten for perioden 1. juli til 31. december 1994. Rapporten beskriver i detaljer de enkelte søredningsaktioner i perioden, men indeholder også de samlede tal og statistiske oplysninger for hele 1994. Redaktionen har valgt at fokusere på statistikken.

Søredningscentralen ved Søværnets operative Kommando blev i 1994 aktiveret ialt 528 gange, hvilket er et fald på 15 procent i forhold til året før, hvor tallet var 622. Dette glædelige fald modsvares desværre ikke af en tilsvarende nedgang i antallet af dødsulykker på havet, idet der i 1994 blev registreret 57 omkomne mod 56 i 1993.

Af de 528 søredningsaktioner tegner erhvervsmæssige aktiviteter sig for 135 med 17 omkomne, fritidsaktiviteter for 278 med 40 omkomne og i 115 tilfælde kunne der efterfølgende ikke konstateres tegn på en indtruffen søulykke.

De tilsvarende tal for 1993 var erhverv 143/22, fritid 295/34 og resultatløse operationer 167.

Uden for ovennævnte statistik har Søværnets operative Kommando i 1994 modtaget 172 nødmeldinger via satelit fra det internationale »global maritime distress and safety system«. Af disse nødmeldinger har det efterfølgende vist sig, at der kun i 3 tilfælde var tale om reelle nødsituationer, idet der for øvriges vedkommende var tale om betjeningsfejl, materielfejl og lignende. Langt hovedparten af disse nødmeldinger blev modtaget fra stationer uden for vores normale ansvarsområde.

Farvandsvæsnets 26 redningsstationer har i 1994 modtaget 572 opkald i forbindelse med rednings-, assistance- og eftersøgningsopgaver, hvorunder 158 mennesker, der var i alvorlig fare på søen blev reddet.

Marinehjemmeværnets fartøjer har deltaget i 70 redningsaktioner i danske farvande, mens søværnets Lynx-helikoptere udstationeret på inspektionsskibe ved Grønland og Færøerne, har deltaget i redningstjenesten i de nordatlantiske farvande.

Følgende citat er hentet fra forordet til halvårsrapporten:

Søværnets operative Kommando har med glæde noteret sig, at den nedadgående tendens i antallet af søredningsaktioner, som har været konstateret siden 1991, også er fortsat i 1994.

Desværre er samme tendens ikke at spore i antallet af omkomne, hvor en mindre nedgang inden for erhvervsgruppen mere end modsvares af en forøgelse inden for fritidsgruppen.

Beklageligvis må det også konstateres, at en del af disse dødsulykker kunne være undgået, såfremt de almindelige sikkerhedsregler for færden på havet var blevet fulgt.

Fotokonkurrence

Indsend et godt foto, der på en sjov eller anderledes måde beskriver en hverdagssituation i søværnet.

Lav en ledsagetekst som oplyser om fotoets tilblivelse, eventuelle deltagende personer m.v. – og husk at anføre tydelig navn og adresse.

Redaktionen vil i sidste nummer i 1995 af Søværns Orientering kåre »ÅRETS BILLEDE«, og til den heldige vinder udsætter vi et Stormglas.

Redaktionen forbeholder sig ret til at beholde og eventuelt viderebringe indsendt materiale.

JOBPROFILEN

Under JOBPROFILEN bringer vi i dette nummer en beskrivelse af Erhvervsdykkeruddannelsen i søværnet.

– så lykkedes det...
Eleverne er klar til at hoppe i vandet

Gennem mange år har Søværnets Dykkerskole forestået industriministeriets civile erhvervsdykkeruddannelse, idet vi til dato har været eneste institution med tilstrækkelige materielle og faglige ressourcer til dette lidt særprægede håndværk.
Dykkerskolen gennemfører hvert år 2 civile erhvervsdykkerkurser af godt 8 ugers varighed, samt 2 til 3 svømmedykkerkurser af 5 uger for søværnets eget personel. Hertil kommer rutinekurser i dykning til 50 meter for frømænd, blandgaskurser for minedykkere og frømænd, tenderkurser for læger og sanitetspersonel samt kammerbetjeningskurser.
Sideløbende med kursusvirksomheden forestår dykkerskolen de obligatoriske årlige lægeundersøgelser for uddannede søværnsdykkere og personel til undervandsbådssejlads, forsøg og godkendelse af dykkermateriel, leveret gennem Søfartsstyrelsen.

Det er svært at komme i tøjet

Samtidig opretholdes et 24 timers dykkersygeberedskab for Søværnets operative Kommando. Alene i 1994 har skolen gennemført 50 dykkersygebehandlinger af fortrinsvis mere eller mindre medtagne sportsdykkere, hjemvendt fra dykkerferie i det sydlige udland.
For at forebygge denne kedelige tendens afholder personel ved skolen, på frivillig basis, jævnligt aftenarrangementer for interesserede sportsdykkerklubber.
Fra 1986 til 1991 fik alle elever ved dykkerskolen industriministeriets erhvervsdykkeruddannelse. Den omfatter alt vedrørende luftdykning med både selvbåret- og slangedykkerudrustning, samt kammerbetjening og dykkersygebehandling.
For at spare blev denne standarduddannelse stoppet for søværnets eget personel, og reduceret til et 5 ugers kursus i dykning med SCUBA dykkerudstyr (selvbåret udrustning),

svarende til en almindelig sportsdykkeruddannelse.
Søværnsdykkere med behov for videregående slangedykkeruddannelse kan, for at modsvare den civile uddannelse, gennemføre moduler af ialt 10 ugers varighed.
For at komme i betragtning til et civilt erhvervsdykkerkursus, kræves, at eleven er under 40 år, har gennemgået førstehjælpskursus, bestået helbredsundersøgelsen, der er fastsat af industriministeriet, og er i stand til at betale kursusprisen på 50.000,- kr.
Enkelte elever får deres kursus betalt af firmaer og offentlige institutioner, men størsteparten må selv betale. Et lyspunkt er dog, at alle efterfølgende håndværksmæssige dykkerkurser på AMUdyk., (sprængning, højtryksspuling, svejsning og inspektion) er uden udgifter for eleverne.
Trods kursusprisens tunge åg, forekommer der alligevel muntre lyspunkter, blandt andet da et nygift ægtepar skulle vælge bryllupsrejse. Valget stod mellem en 14 dages dykkerferie til Rødehavet, eller et kursusophold på søværnets dykkerskole.
Da den kvindelige arkæolog i sit fremtidige virke havde behov for et erhvervsdykkerbevis, faldt valget helt naturligt på 8 ugers ophold i slam og mudder i danske farvande.
Ægtemanden var loyal og gennemførte også kurset.
De 20 elever der påbegynder den civile dykkeruddannelse, er fra vidt forskellige sociale lag, lige fra universitetsuddannede til ufaglærte arbejdsmænd. Trods det brede spænd i uddannelse, varer det normalt ikke mere end et par dage, før alle føler sig lige, grundet en fælles interesse i at tilegne sig viden om det ukendte område under havoverfladen.
Den første dag på skolen starter med en administrativ introduktion, samt en præsentation af skolens lærerstab på 12 personer. Herefter udleveres enorme mængder af dykkerudrustning, hvorpå eleverne deles i to hold, der henholdsvis trykprøves til 50 meter i skolens store behandlingskammer, og foretager den første vandtilvænning på 3 meters dybde i skolebygningens »swimming pool«. De næste tre dage starter morgensvømningen i Hillerødgade svømmehal, med afgang fra dykkerskolen kl 0500. Grundet en haltemperatur på 25 graders varme, har eleverne, der er iført komplet dykkerudrustning med underbeklædning, samme kulør i hovedet som dykkerdragten. De kan dog glæde sig over det rene vand, som de imidlertid snart ser for sidste gang.
Efter overstået svømmehal starter dagen de efterfølgende uger kl. 0730 med 1500 meters morgensvømning, skiftevis som overflade- og undervandssvømning. Distancen svømmes i begyndelsen på ca. 50 minutter, men senere opstår der konkurrence eleverne imellem, for at komme først til bruserens varme vand og efterfølgende morgenskafning.
Formiddagene forløber med teoriundervisning i materiel og dykkerfysiologi. Efter en kort frokostpause klargøres til dykning i havnen, hvor opgaverne strækker sig fra skibsbundundersøgelse, inspektion, bjærgning

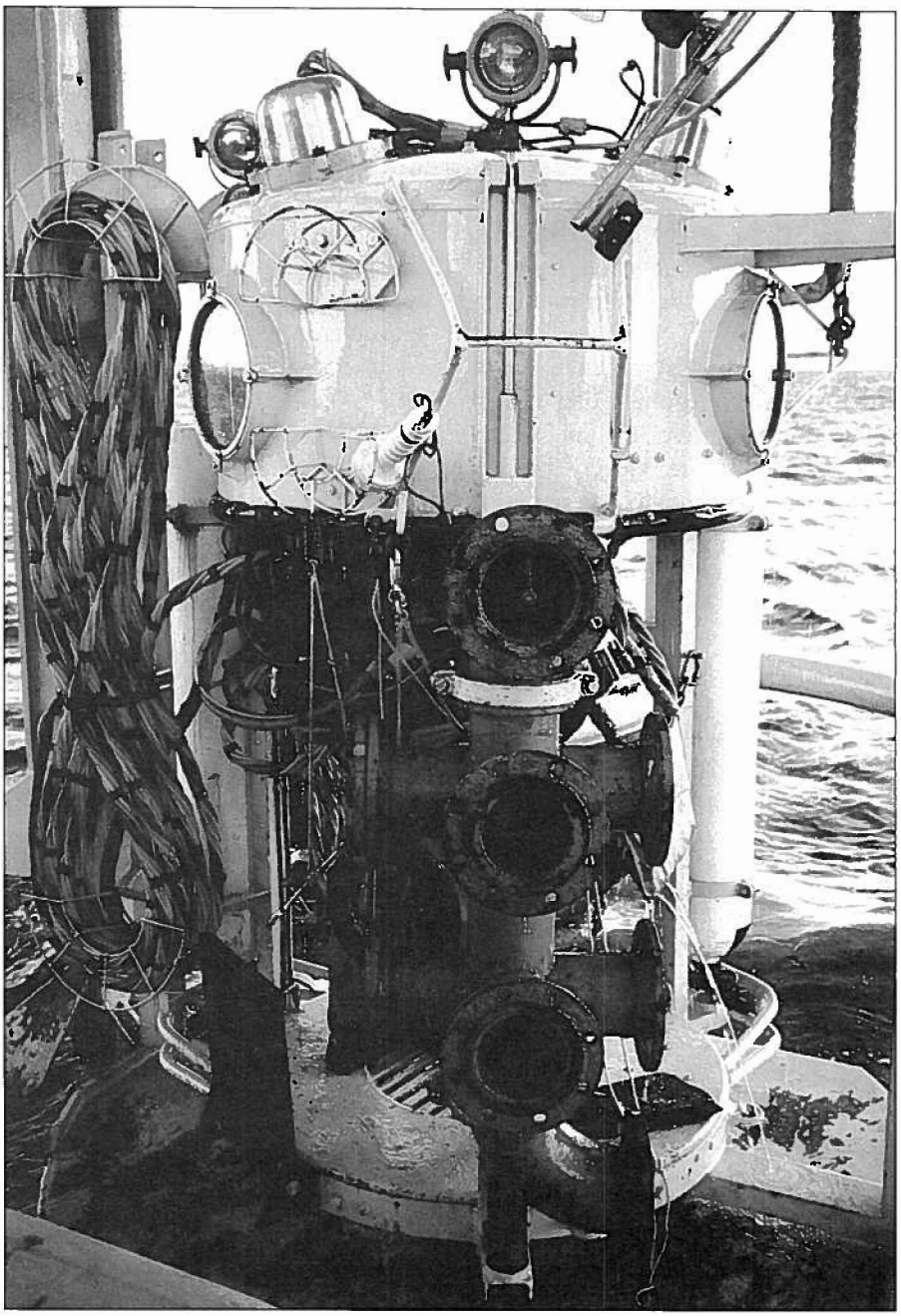

Dykkerklokken på agterdækket af LÆSØ

med hæveballoner til eftersøgningsmetoder, hvoraf en foregår i Holmens mest mudderfyldte grav.
Det hænder at en elev kommer farende til overfladen med dyb rædsel malet i øjnene, for at se lidt dagslys. Efter at have sundet sig et øjeblik, dykker han igen, under tiden med en instruktør ved hånden som en beroligende faktor.
Trods den lidt anstrengende og til tider ubehagelige dagligdag i Holmens muddergrave er det yderst sjældent, at civile elever forlader kurset, medmindre de har pådraget sig en fysisk skade. Derimod hænder det ofte, at en elev falder i søvn under sejlads til Toldboden efter endt arbejdsdag.
Efter 11 dykkedage med selvbåret dykkerudrustning, opdeles eleverne i tre hold og påbegynder slangedykningerne med de mest almindelige anvendte hjelmtyper. Et hold starter med 4 dages dykning i skolens kar, hvor der arbejdes med almindeligt håndværktøj, trykluftværktøj, el skære- og svejseværktøj. Herefter følger 4 dage på skolens platform (dyk 1), med dykninger iført konstant ventileret udrustning (tungdyk). Eleverne arbejder to og to på bunden under »højbanerne« på Dokøen. Her er opgaverne blandt andet eftersøgning og hævning af en 10 meter pipeline ved hjælp af 2 hæveballoner, og samling af en rørkonstruktion.
Dykkerne, der er i indbyrdes kommunikation, skal fuldføre den pålagte arbejdsopgave, før de atter får mulighed for genforening i menneskets rette element. Havbunden under »højbanerne«, er præget af metertykt slam og meget stejle skrænter, hvilket gør bevægelse iført tungdykkerstøvler, på hver 12 kilo, til et mareridt. Ofte bruges en stor del af dykketiden til at kæmpe sig fri af mudder, der når op til midt på lårene. Alle hjelme er normalt forsynet med projektører, men efter fem minutter på bunden, har dykkerne hvirvlet så meget slam op, at hjelmlyset kun anes ganske svagt i frontglasset. Alene hændernes følesans kan hjælpe dykkeren til at fuldføre sit arbejde.
Midt i disse trængsler lukkes for åndemidlet til dykkeren, der efter et par minutter er uden luftens beroligende hvislen i hjelmen. Først når dykkerlederen har modtaget melding om, at eleven er overgået til nødluft, genoprettes hans forbindelse til omverdenen.
Efter eleverne er kommet på dæk og har fået hjelmen af, giver mange udtryk for, at dykning ikke helt svarer til »Jacques Cousteau« optagelserne, der har været vist i TV.
De sidste 4 dage med slangedykning på Holmen, udføres fra søværnets dykkerskib LÆSØ. Her benytter eleverne en udrustning svarende til den, der anvendes ved off-shore dykninger.
De »læge« havnedykninger fra LÆSØ har til formål at træne standarddykkeprocedurer på bundtov, samt klokkedykningsprocedurer med bjærgning af bevidstløs makker.
De første dage med slangedykkerudrustning, instrueres eleverne grundigt om førdyknings- og nødprocedurer og varskoes inden der lukkes for overfladeluftforsyningen. Efterhånden som kurset skrider frem, bliver nødproceduren en rutine for eleverne, og de sidste uger lukkes for luften uden forudgående advarsel.
Formålet med denne evindelige lukken for luft, er at forebygge panik i pressede situationer. Det har ved undersøgelse af dykkerulykker vist sig, at mange af ofrene ikke havde åbnet for eget nødsystem, – sandsynligvis på grund af manglende træning.

(Søværnets Dykkerskole)

I næste nummer af SØVÆRNSORIENTERING vil vi fortsætte Jobprofilen med en artikel fra dykkerfartøjet LÆSØ.

(Redaktionen)

Fra kalenderen

4. april
Forsvarschefen besøger søværnet (PLAYEX 1)

10. april
Kommandohejsning i patruljefartøjet SKADEN på Flådestation Korsør

24. april til 4. maj
Øvelse BLUE HARRIER

24. april til 16. maj
Øvelse BOLD GAME

1. maj
Chefen for Søværnets operative Kommando, kontreadmiral K. Borck forflyttes til Karup og bliver ny chef for Forsvarets operative Styrker og for Enhedskommandoen. Kontreadmiral K. H. Winther er udpeget som ny chef for Søværnets operative Kommando.

2. maj
Chefen for Søværnets operative Kommando inspektion af inspektionsskibet VÆDDEREN

4. og 5. maj
Arrangementer i forbindelse med 50 året for Danmarks befrielse. Detaljer fremgår af artiklen på side 19.

9. maj
Chefen for Søværnets operative Kommando inspektion af inspektionsskibet THETIS

18 maj
Chefen for Søværnets operative Kommando inspektion af inspektionsskibet HVIDBJØRNEN

22. maj
Skolechef- og Inspektørmøde i Søværnets operative Kommando

23. maj
Eskadre- og Marinedistriktschefsmøde i Søværnets operative Kommando

(Redaktionen)

Studierejse til Royal Navy

I forbindelse med udnævnelse til premierløjtnant i 1994, modtog premierløjtnant T.N. Poulsen en studierejse til Royal Navy. Rejsen var finansieret af et legat fra Krista og Viggo Petersens fond, og blev tilrettelagt og arrangeret af Chefen for Søværnets Officersskole, i samarbejde med legatbestyrelsen. Studierejsen var planlagt som et ophold på en britisk fregat, type 22.

Jeg rejste til U.S. NAVAL BASE ROOSEVELT ROADS, Puerto Rico, og påmønstrede HMS BROADSWORD den 5. september 1994. Fik en venlig og fin modtagelse, og tilbragte de næste dage med at lære skibet at kende på alle måder. Udover dagligt arbejde, foregik der en mængde forskellige landlovsaktiviteter, som badning, boldspil, ekskursioner af forskellig art etc. Ved basen lå også et argentinsk orlogsskib. Ved gensidige besøg lykkedes det at få skabt en form for venskab og fælles forståelse skibene imellem.

Den 12. september afgik skibet fra Puerto Rico, for at deltage i operationer i det Caribiske hav. Mit arbejde foregik primært på broen, men jeg opholdt mig ligeså gerne andre steder i skibet, for at opnå et generelt indtryk.

BROADSWORD, der er en stor fregat (4500t), hejste kommando i 1979. Skibet blev oprindeligt bygget til antiundervandsbådskrigsførelse, men er nu primært optimeret til overfladekrigsførelse.

Skibet spillede en væsentlig rolle under Falklandskrigen som eskorte for hangarskibet HMS HERMES. Mange af de ældre sergenter kunne fortælle om operationerne dengang og udpege stederne, hvor skibet var blevet skadet.

I den daglige tjeneste på BROADSWORD, sprang flere forhold i øjnene. Skibets to store sergentgrupper var meget erfarne og udviste stor autoritet. De var en garanti for grundighed og sikkerhed. Teknik- og Våbendivisionerne var meget store, og i dagligdagen var der indlagt et stort antal øvelser og arbejdsprogrammer, der havde til formål at opretholde et højt beredskab. Der var på mange må-

HMS BROADSWORD

der større afstand mellem menig og befalingsmand end i det danske søværn, men også en usædvanlig god ånd, holdning og teamspirit, lige fra de kinesiske vaskerigaster til chefen. Udmønstringsperioden var godt 7 måneder, med en leavexperiode på 1 måned.
I søen foregik en del velfærdsaktiviteter såsom sportskonkurrencer, intervaltræning, film, video, quizzer m.v. Informationsniveauet var utroligt højt, herunder kan nævnes: dagens program, ugens program, dagens briefing, sitreps, skibets egen avis og lokale radiostation.
En del kvinder var tjenestegørende på alle niveauer. De så ud til at fungere godt og var glade for at være ombord, om end enkelte havde hjemve. Nogle af pigerne havde kærester ombord. Disse kærestepar sad ofte nede i skibet, uden at skjule deres forhold. Det havde jeg personligt vanskeligt ved at få til at hænge sammen med det ellers helt igennem professionelle indtryk, jeg havde fået af skibet.

BROADSWORD fik bunkers fra olietankeren OAKLEAF. For at få et indblik i ROYAL FLEET AUXILIARY SERVICE (RFA) og livet på en så stor tanker (40.000t), blev jeg overført til denne, og havde således mulighed for at opleve de store dimensioner og se RAS-operationerne fra den anden side. Efter et par dage på OAKLEAF var jeg tilbage på BROADSWORD. På dette tidspunkt blev skibet beordret mod Haiti, for at deltage i OPERATION RESTORE DEMOCRACY.
Under deployeringen aflagde vi et besøg på Antigua. Her ankom kontreadmiral Gretton. Han informerede om Haiti-opgaven og refererede til britiske skibes opgaver i Adriaterhavet. Han roste de danske besætninger på NIJU-klassen, som han også havde besøgt i Adriaterhavet.
I farvandene ud for Haiti befandt sig alt fra patruljebåde til hangarskibe, og luften svirrede af fly. Det må i sandhed have været et overvældende syn for lokalbefolkningen. BROADSWORD opererede både alene og i samarbejde med andre enheder. Det var dage, hvor bordingholdene havde travlt. Bordingholdene bestod af skibets egne gaster, der kunne overføres enten via dinghy eller fra helikopter.
Den 1. oktober sejlede vi mod Columbia for at aflægge besøg i Cartagena. Sydamerika var meget varmt, fugtigt og fremmedartet. Latinrytmerne hørtes fra hver taxa og hvert gadehjørne. I Columbia takkede jeg chefen for et fint ophold, og rejste derefter en uge til NAVAL AIR STATION KEY WEST, Florida. Her var der fine muligheder for at dykke, bade og fiske.
Alt i alt var turen en stor oplevelse, hvor der blev høstet mange erfaringer, på såvel det personlige som faglige plan. Vigtigst af alt var den opnåede fælles forståelse og det venskab, der blev skabt til de britiske kollegaer. En god motivation til fremtidigt samarbejde.

(PL. T. N. Poulsen)

Flådebesøg april og maj '95

Dato	By	Nation	Skibsnavn	Skibstype	Besætning
April					
21-24	Frederikshavn	England	HMS HERALD	forsyningsfartøj	128
21-24	Aarhus	Norge	HNOMS VIDAR	minelægger	71
			HNOMS SARPEN	hjælpeskib	
21-24	Aarhus	Holland	HNLMS HELLEVOETSLUIS	minejager	126
			HNLMS URK	minejager	
			HNLMS ZIERIKZEE	minejager	
Maj					
02-05	Aarhus	Norge	HNOMS VIDAR	minelægger	71
			HNOMS SARPEN	hjælpeskib	
03-04	Aarhus	Holland	HNLMS HELLEVOETSLUIS	minejager	126
			HNLMS URK	minejager	
			HNLMS ZIERIKZEE	minejager	
04-06	København	England	HMS CARDIFF	destroyer	253
04-08	Århus	England	HMS HERALD	forsyningsfartøj	128
04-09	Aalborg	England	HMS CHIDDINGFULD	minijager	90
			HMS LEDBURY	ministryger	
04-09	Haderslev	England	HMS BRIDPORT	minijager	34

Radio & TV-foreningen i Grønnedal/Ivigtut har fulgt op på en gammel tradition, som gennem årene har indbragt mange penge til velgørende formål. Vi bringer her deres pressemeddelelse.

I forbindelse med jul og nytår har man afholdt en ønskekoncert i Grønnedal radio, hvor overskuddet var bestemt, at skulle anvendes til »Værestedet Amarngivat« i Ivigtut kommunes venskabsby Ammassalik.

Ønskekoncerten blev afholdt den 27. december 1994 og foregik på den måde, at man kan ønske et musikstykke, eller udfordre en person til, at udføre et arbejde, mod at udfordreren betaler en sum til formålet.

Den udfordrede kan købe sig fri af udfordringen ved at byde højere, men kan også vælge at modtage udfordringen, hvis der bydes højt nok. Alt hvad der kommer ind går til det velgørende formål, som på forhånd er bestemt.

En del af udfordringerne går i regelen på sceneoptræden og, hvis der er nok, kan man opnå at samle en revy, hvor der tages entre af publikum.

Alle aktiviteterne indbragte ialt 29.926,- kr., som vil blive overrakt til Værestedet Amarngivat af Borgmester Anders Andreassen på radio & TV-foreningens vegne.

Ud over pengene blev der indsamlet legetøj fra de lokale børn og fra Dalens Børnehave. Officersmessen ved Grønlands Kommando bidrog med nogle joggingdragter i børnestørrelse.

Legetøjet og joggingdragterne fylder ialt 3 kasser, som ved Grønlandsfly's velvillige bistand flyves gratis over til Ammassalik.

Radio & TV-foreningen vil gerne sende en tak til bidragyderne og Grønlandsfly for hjælpen, som vi håber vil vække glæde i Amarngivat.

Denne type indsamling blev startet i Grønnedal i 1960, hvor admiralinde Münter startede en indsamling til fordel for en børnehave i Arsuk.

Siden har der været indsamling til forskellige formål blandt andet Skonnerten Fulton, Fregatten Jylland og køb af en moderløs isbjørneunge, som var indfanget af en fanger fra Arsuk i 1973. Isbjørnen opholder sig i dag i Hamburgs Zoologiske Have.

Hvis Grønlands Kommando bliver flyttet fra Grønnedal, vil indsamlingen nok være en af de sidste, idet de muligheder, man har fremover, vil blive stærkt begrænsede.

(OK H. Søgaard,
Grønlands Kommando)

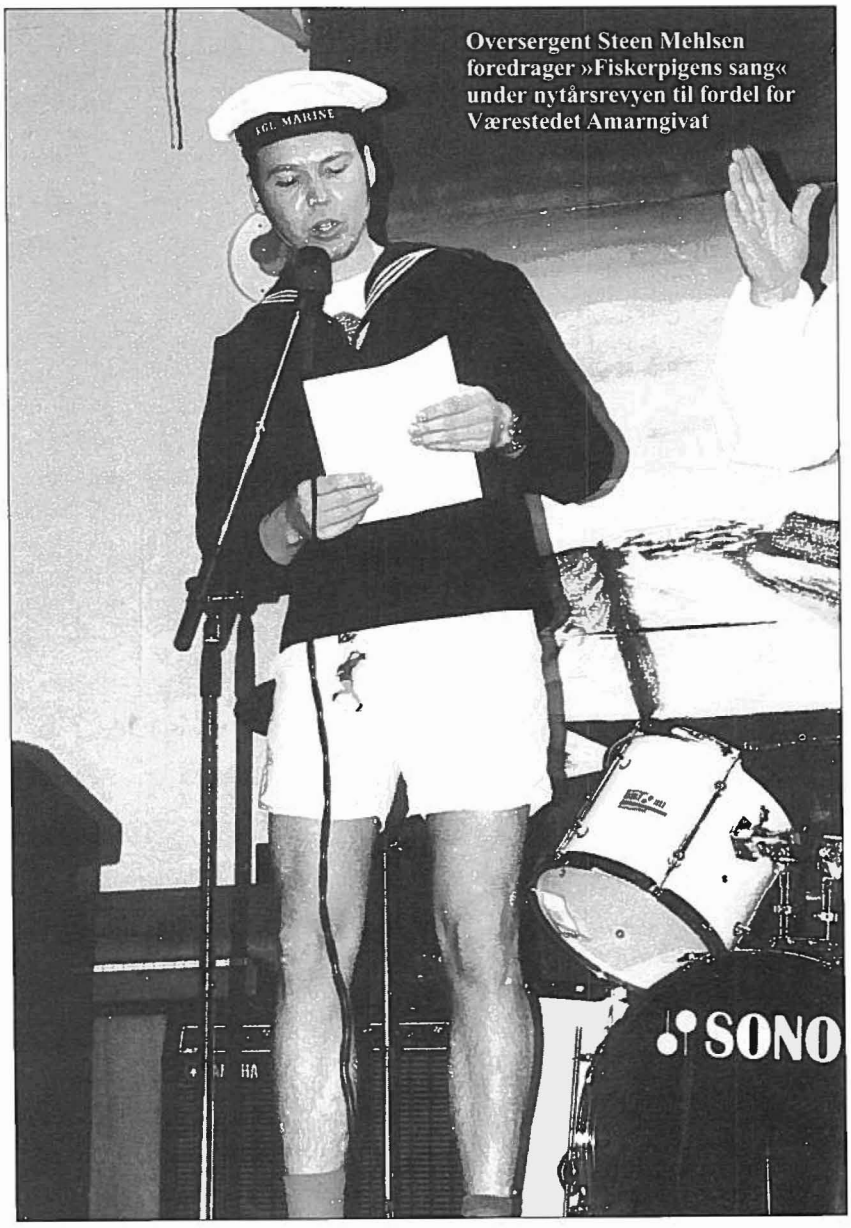

Oversergent Steen Mehlsen foredrager »Fiskerpigens sang« under nytårsrevyen til fordel for Værestedet Amarngivat

International Youth Camp

Det er nu ferien skal planlægges. Her er et godt tilbud til unge mellem 15 og 18 år af forældre, civile eller militære, der er ansatte i forsvaret.

En international ungdomslejr komite, bestående af repræsentanter fra forsvaret i Belgien, Frankrig, Holland, Norge, Italien, Spanien, Storbritanien, USA og Danmark, har siden 1972 arrangeret ungdomslejre i ovennævnte lande. I år er det Holland, der er blevet tildelt opgaven.
24. INTERNATIONAL YOUTH CAMP afholdes på OLFENEN SCHIETKAMP i Lauwersmeer, Zoutkamp, Holland i tiden 17. til 31. juli 1995.
Prisen er ialt 3.400,- kr. og dækker opholdet med fuld forplejning, logi og arrangementer (uden lommepenge). Derudover transport i dobbeltdækker luksusbus tur/retur Fredericia – Lauwersmeer, mødested er Fredericia banegård.
Deltagerne inddeles i internationale grupper med ca. 20 i hver gruppe, og må forpligte sig til at følge de rutiner og regler, som lejrledelsen fastsætter for det 14 dages program.
Lejrprogrammet omfatter aktiviteter som blandt andet diverse slags vandsport, sightseeing, ridning, grillfest, teater, disco med meget mere.
Et uddrag af lejrreglerne siger blandt andet:

a. Der er absolut alkoholforbud under hele turen.
b. Det er forbudt at forlade lejren uden tilladelse.
c. Sproget i lejren er engelsk.

Hver nation skal stille med et antal ledere. Fra Danmark kommer en sportsleder, lejrlægen, bank/kontor og 2 gruppeledere.
Tilmelding senest den 15. april 1995 til:
Major C.O.C. Johansen
på telefon 86 61 51 11, lokal 7751
eller
seniorsergent S. Ravn
på telefon 86 61 51 11, lokal 7004

(Redaktionen)

Leveregler for unge søekrigere

I forordet til sine leveregler, skriver admiral Winterfeldt: Jeg melder intet om laster, thi jeg forestiller mig, at folk som har opdragelse, ingen formaning behøver i denne henseende. Jeg berører kun sådanne fejl, som mennesket let forfalder til, – og som mange berømte mænd ikke har vidst at tage sig i agt for.

Mennesket er et indskrænket og skrøbeligt væsen og fejler ofte. Den som ikke stedse våger over sig selv, forfalder let til alle slags uordener. Selv den bedste af os har sin svage side.

Enhver bør på sin skrivetavle med gyldne bogstaver optegne denne sætning: Den som står, se vel til, at han ikke falder.

Ingen må pynte sin tale således, at den bliver uforståelig. Et ordsprog siger: For de lærde er det godt at prædike, thi de forstår halve ord, men da alle de man taler for, ikke er lærde, gør man bedst i, at betjene sig af hele ord og tydelige udtryk.

Det er en særdeles vigtig videnskab, som såre få lægger sig efter, nemlig at kende sin egen uvidenhed. Man må have lært og tænkt meget, inden man kommer så vidt, og mange kommer aldrig dertil.

Beskedenhed som er en dyd, går dog for vidt, når den foranlediger nogen til at tie, hvor der er pligt til, at tale, men der behøves forsigtighed.

Man må tilstå, at den nuværende slægt har flere kundskaber, end den foregående, men er den også klogere?

(Redaktionen)

ON THE JOB TRAINING eller AFLOAT TRAINING

Søværnets to store specialskoler har ansvaret for at vedligeholde ca. 400 efteruddannelser. Varigheden af disse uddannelser varierer fra få timer til adskillige uger.

Undervisning i slæbesonarens konstruktion

Indholdsmæssigt er der stor forskel på sværhedsgraden. Som eksempel kan nævnes undervisning i vedligeholdelse af en kran og undervisning i vedligeholdelse af en varslingsradar.
Det har været opfattelsen, at en del ukomplicerede uddannelser med fordel kunne foregå ombord i stedet for på skolerne, blandt andet udfra en økonomisk betragtning. En begyndelse til denne udvikling startede i foråret 1994, da enhederne blev bemyndiget til at godskrive et besætningsmedlem en efteruddannelse, såfremt den pågældende gennem den daglige tjeneste, havde erhvervet sig den nødvendige viden og de nødvendige færdigheder inden for et område.
I stedet for at lade det blive ved snakken, iværksatte Søværnets operative Kommando i 1994 en undersøgelse af efteruddannelsesvirksomheden inden for henholdsvis Søværnets Taktik- og Våbenskoles og Søværnets Teknikskoles område.
Formålet var at undersøge, hvilke efteruddannelser der med økonomisk fordel ville kunne gennemføres helt eller delvist som ON THE JOB TRAINING eller AFLOAT TRAINING.
Ved ON THE JOB TRAINING forstås, at kursusaktiviteten gennemføres ved enheden af eget personel i forbindelse med det daglige arbejde.
Ved AFLOAT TRAINING forstås, at kursusaktiviteten gennemføres af instruktører fra skolerne ved enheden, eventuelt med assistance fra enhedens besætning.
Søværnets operative Kommando stillede adskillige krav til ordningen, blandt andet at den uddannelsesmæssige kvalitet ikke måtte forringes.
Resultatet af undersøgelsen, der foregik i et snævert samarbejde mellem Søværnets operative Kommando, specialskolerne og eskadrerne, blev, at der i en prøveperiode på 2 år, overføres ialt 65 efteruddannelser til enten ON THE JOB TRAINING eller AFLOAT TRAINING. Efter prøveperiodens udløb skal ordningen evalueres med henblik på at gennemføre eventuelle justeringer.
Hvad ordningen på længere sigt vil betyde for søværnets personel er på nuværende tidspunkt vanskeligt at vurdere. Sikkert er dog, at det vil medføre forøgede rejseaktiviteter for skolernes instruktører, hvorimod elevernes rejseaktiviteter tilsvarende vil blive reduceret.
Det må formodes, at instruktørerne vil blive stillet over for særlige krav til en minutiøs planlægning af undervisningens gennemførelse, idet undervisningsmiljøet ved ON THE JOB TRAINING og AFLOAT TRAINING, vil være væsentlig forskellig fra det kendte skolemiljø. Her tænkes især på plads- og lysforhold samt omfanget og kvaliteten af de i miljøet anvendelige undervisningshjælpemidler.
Instruktører og elever vil i denne sammenhæng blive kendt med begreberne improvisation og fleksibilitet. Undervisningen vil til gengæld blive gennemført i et »live« miljø, som det traditionelle skolemiljø kun kan illudere.

(SOK P&U)

Forsvarets Informati

Forsvarets informationskonferenc
perioden 17.

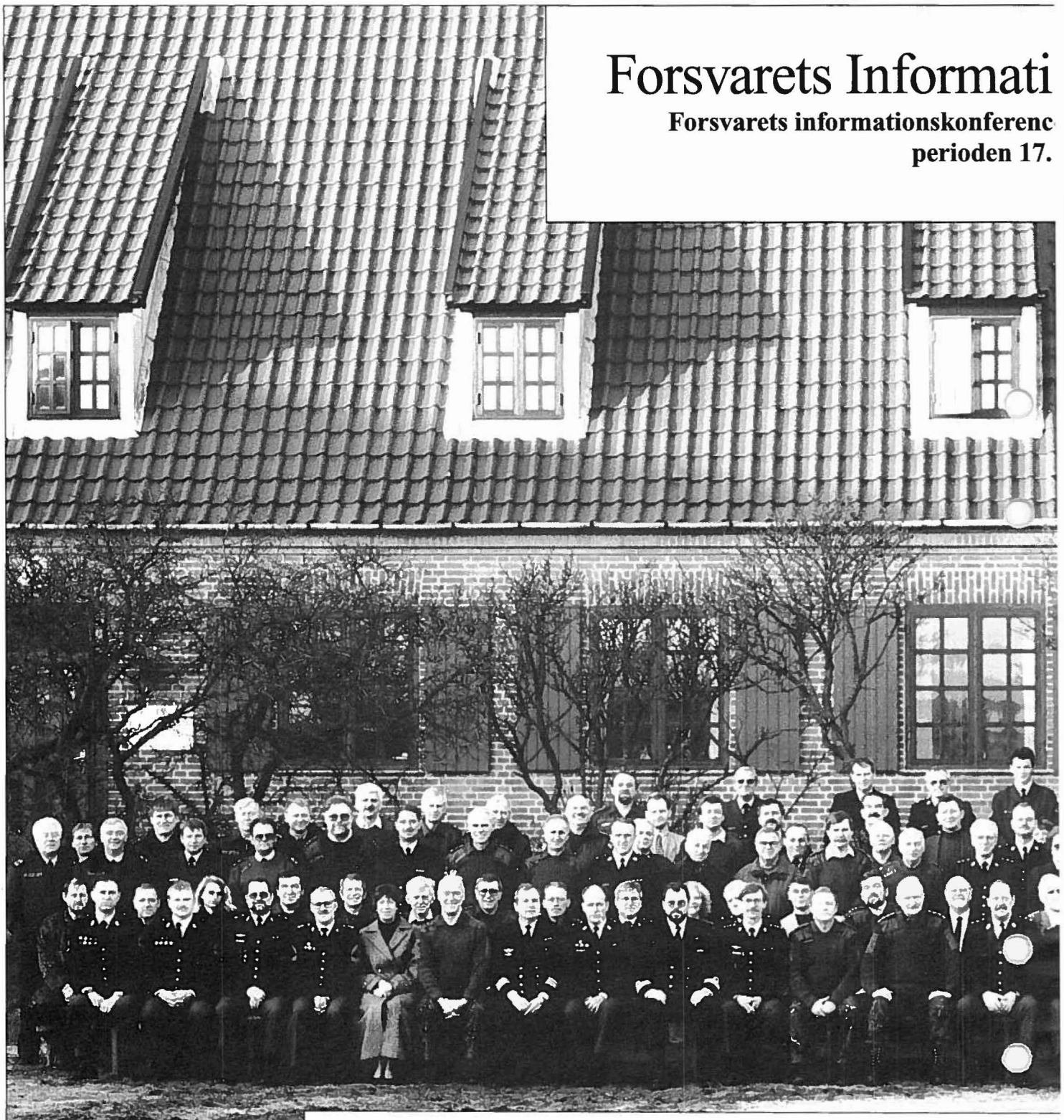

Enkelte af søværnets tjenestesteder var repræsenteret, men ellers var det hæren som dominerede konferencen. Der var indlagt værnsvise møder og det fremgik helt klart, at pressetjenesten ved de forskellige tjenestesteder i søværnet ikke var højt prioriteret.
Mødets deltagere enedes derfor om at arbejde for:

- **Bedre synliggørelse af søværnet i dagligdagen**
- **Øget deltagelse fra søværnet til orienteringsmøder på skoler.**
- **Planche med billeder fra Søværnets hverdag og uddannelser til skibe, der besøger civile havne.**
- **Udstillinger om søværnets uddannelser i forbindelse med åbent hus arrangementer.**

ɔns-konference 1995

1995 blev afholdt i Nymindegab i il 20. januar.

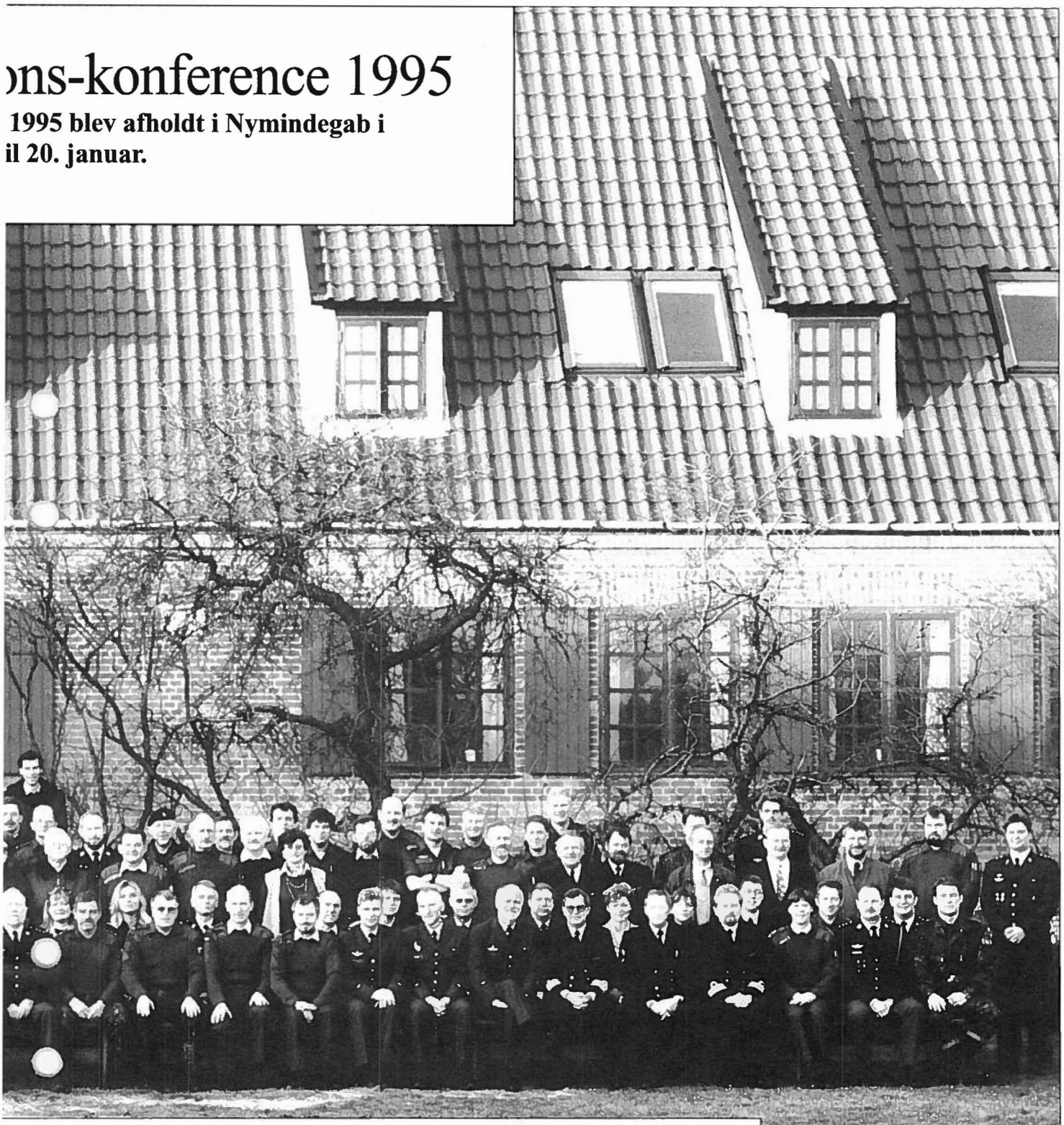

- **Udbygge kontakter til lokalsamfundene ved anløb af civile havne, når det er praktisk muligt.**
- **Forklare, at Marinestation Holmen stadig består som arbejdsplads for ca. 1100 mennesker i søværnsregi.**

Tjenestestederne skal her være opmærksomme på, at PR materiale kan anskaffes fra Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste, samt Forsvarets Værnepligt- og Rekruttering.
Det er derfor med baggrund i ovennævnte punkter, deltagernes håb, at de forskellige tjenestesteder vil tage disse emner op således, at presse- og informationstjenesten bliver tilgodeset bedre i fremtiden.

(PIO SOS)

Søværnets Tekniskoles Havarikursus udflytning til Hvims

Den 25. november 1994 offentliggjorde Forsvarsministeriet beslutningen om at placere Søværnets Tekniskoles Havarikursus herefter kaldet HAVARIKURSUS, sammen med Nordjysk Brand- og Redningsskole i Hvims, ca. 20 km. nord for Frederikshavn.

Afgørelsen er taget i forlængelse af den tidligere trufne beslutning fra 1988 om udflytning af dele af søværnet fra Holmen.
Udflytningen af Havarikursus fra Margretheholm forventes herefter gennemført og de ny faciliteter i Hvims taget i brug med udgangen af 1995.
I Forsvarskommandoens udvalgsarbejde blev flere lokaliteter overvejet, og helt fra starten var der tale om følgende muligheder:
Artillerikursus Sjællands Odde, Avderødlejren, samplacering med enten Korsør Brand- og Redningsskole, eller Nordjysk Brand- og Redningsskole. Faktorer som opretholdelse af det høje uddannelsesniveau, nødvendige uddannelsesfaciliteter, let elevadgang til Havarikursus, indkvarteringsmuligheder og hensynet til personellet har haft stor betydning for Forsvarskommandoens vurdering, men blandt andet lønsomhedsbetragtninger og miljømæssige forhold gjorde det uhensigtsmæssigt at placere Havarikursus de førstnævnte steder, hvorefter mulighederne indskrænkedes til de to sidstnævnte.
Med baggrund i den omfattende rapport som udvalgsarbejdet mundede ud i, har Forsvarskommandoen i sin redegørelse givet sin anbefaling til Forsvarsministeriet, hvorefter den politiske beslutning blev truffet.
Søværnets operative Kommando har fået til opgave at etablere Havarikursus i Hvims og arbejdet dermed er allerede godt i gang.

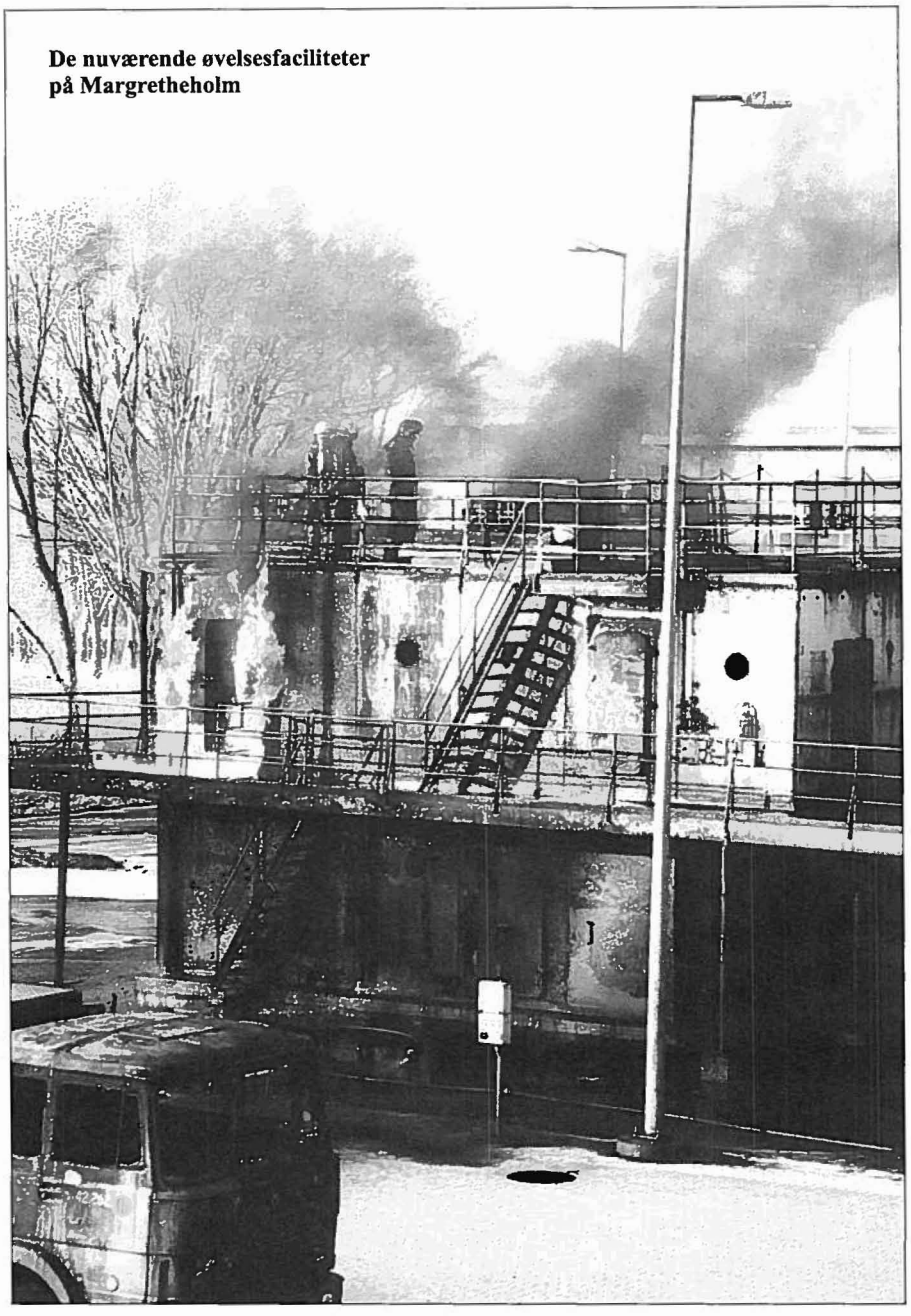

De nuværende øvelsesfaciliteter på Margretheholm

Den 10. januar 1995 afholdtes det første møde på Flådestation Frederikshavn, hvor det besluttedes at nedsætte en styregruppe, under Søværnets operative Kommandos formandsskab og tre arbejdsgrupper til gennemførelse af udflytningen. Sty-

regruppens kommissorium omfatter dels supervision af arbejdsgruppens arbejde, dels statusrapportering til Forsvarskommandoen.
Den ene arbejdsgruppe under Forsvarskommandoens formandsskab, har blandt andet til opgave at udarbejde kravspecifikationer for de nødvendige faciliteter, at aftale udførelsen af byggeriet i Hvims med Frederikshavns kommune og at sikre sig, at de nødvendige myndighedsgodkendelser er i orden.

Et slangehold igang med slukning

Og så er det ved at blive varmt

Den anden arbejdsgruppe under Flådestation Frederikshavns formandsskab, har blandt andet til opgave at udarbejde en opgørelse over behov for indkvartering og at fremsætte forslag til gennemførelse af øvrige servicebetonede opgaver.
Den tredie arbejdsgruppe under Søværnets operative Kommandos formandsskab, har blandt andet til opgave at assistere ved udarbejdelsen af en ny organisation ved Havarikursus og at varetage personellets interesser ved de kommende forflyttelser.

Der arbejdes på højtryk og med skrappe terminer. Alle involverede er indstillet på en vellykket udflytning, således at Havarikursus atter kan hejse vindposen og fortsætte uddannelsesvirksomhed i Hvims ved årsskiftet 1995/1996, efter 36 år på Margretheholm.
Midt i vemoden over at skulle forlade omgivelser, man er fortrolig med og glad for, ligger der en stor udfordring i at være med til at bygge noget helt nyt op.

(Søværnets Teknikskole)

Marinens Bibliotek flytter

Marinens Bibliotek, der siden august 1931 har haft til huse i Søkvæsthuset, Overgaden oven Vandet, flytter i løbet af marts 1995 til nye lokaliteter på Marinestation Holmen.
Biblioteket vil derfor være lukket for ekspeditioner fra 6. marts til 3. april 1995, hvor flytningen forventes at være overstået. Herefter vil det igen være åbent for publikum.
De nye lokaler er beliggende på Nyholm i umiddelbar nærhed af Nyholmsbroen og Maskingraven.

Adressen bliver:

Marinens Bibliotek
Vej 20, Bygning 37
Marinestation Holmen
1433 København K
Telefon 31 54 73 82 (udlån) og
31 54 32 93 (bibliotekar)
Fax: 32 96 31 71

Åbningstiden er mandag til fredag kl. 0900 til 1500, tirsdag desuden til kl. 1800 (bemærk ændring!).

En russisk stjerne blandt græsrødder på Holmen

Bag denne lidt kryptiske titel gemmer sig intet mindre end en botanisk sensation!

Det vrimler med græsrødder på Holmen for tiden. I forbindelse med det store FN-topmøde om social sikkerhed, der holdes i København i begyndelsen af marts, holdes også en alternativ konference, hvor græsrødder fra hele verden vil forsøge at få alternative ideer til at spire blandt de forsamlede regeringschefer og topledere fra alverdens lande.
Men ude ved Sixtus-batteriets gamle kanoner er en anden »græsrod« i gang med at forberede sig på, at springe ud i fuldt flor, nogenlunde samtidig med at topmødet afholdes i København.

Carex Praecox – eller på dansk – Russisk Stjerne, er medlem af den store internationale Carexfamilie, som er en fællesbetegnelse for flere snese forskellige græsarter.
Mange af dem vokser naturligt i Danmark, men for den russiske stjernes vedkommende, gør sig det gældende, at den herhjemme kun vokser på Holmen og faktisk er ikke så lidt af en botanisk sensation.
Det hele begyndte med, at en gruppe botanikere besøgte Holmen med deres botaniktasker på jagt efter sjældne plantearter. Ude på Dokøen spærrede de lærde øjnene op. For her – i al ubemærkethed – opdagede botanikerne pludselig et lille område med noget græs, som krævede en nærmere undersøgelse. Efter at have studeret de spinkle stængler var der ingen tvivl.

Det var den sjældne Russisk Stjerne, som altså normalt slet ikke vokser under vore danske himmelstrøg.
Hvordan den har fundet vej til Holmen kan ikke siges med sikkerhed, men der gættes på, at den er kommet med et af de tyske skibe, der lagde til på Holmen under anden verdenskrig.
I hvert fald står den nu i sikkerhed godt beskyttet af de smukke kanoner på Sixtus. Parat til at lade de fine blade skyde op, for en gang til april eller maj at sætte sine blomster til glæde og fornøjelse for de, som lægger vejen forbi.
Redaktionen håber, at vi til den tid er i stand til, at bringe et billede af sensationen.

(FOV)

Nijmegen Marchen 1995

Har du lyst til at prøve kræfter med dig selv ved at deltage i årets Nijmegen March.
Marchen på 4 gange 40 km foregår i Holland i uge 29. Vi prøver igen i år at danne et søværnshold – og er så småt ved at starte op med træningen.

Interesserede skal snarest henvende sig til:

Premierløjtnant P. Mols,
klasse VUT 1/L,
Søværnets Officersskole, Vej 23,
Marinestation Holmen,
1433 København K.

(Red)

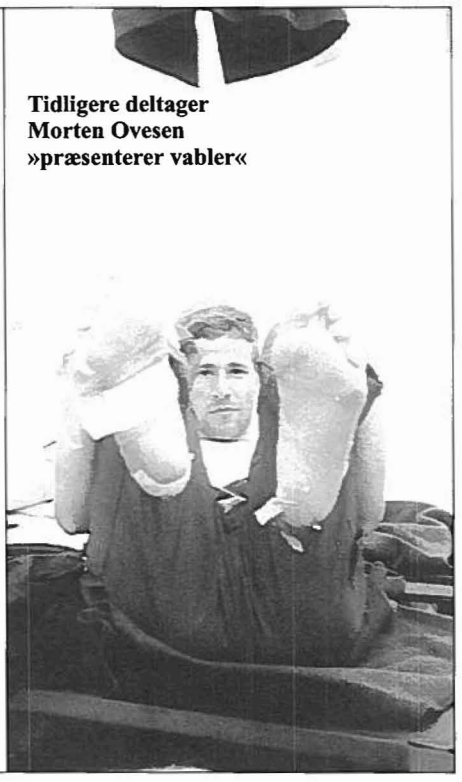

Tidligere deltager Morten Ovesen »præsenterer vabler«

Fri udslusning

Den værst tænkelige ulykke for en undervandsbåd er, at den ikke kan komme op til overfladen. I en sådan situation vil besætningen være tvunget til, at søge ud af båden og op til overfladen. Vi bringer her et indslag om 5. eskadres øvelse i »fri udslusning« der foregår i Sverige ved Marinens Dykarskola, Karlskrona.

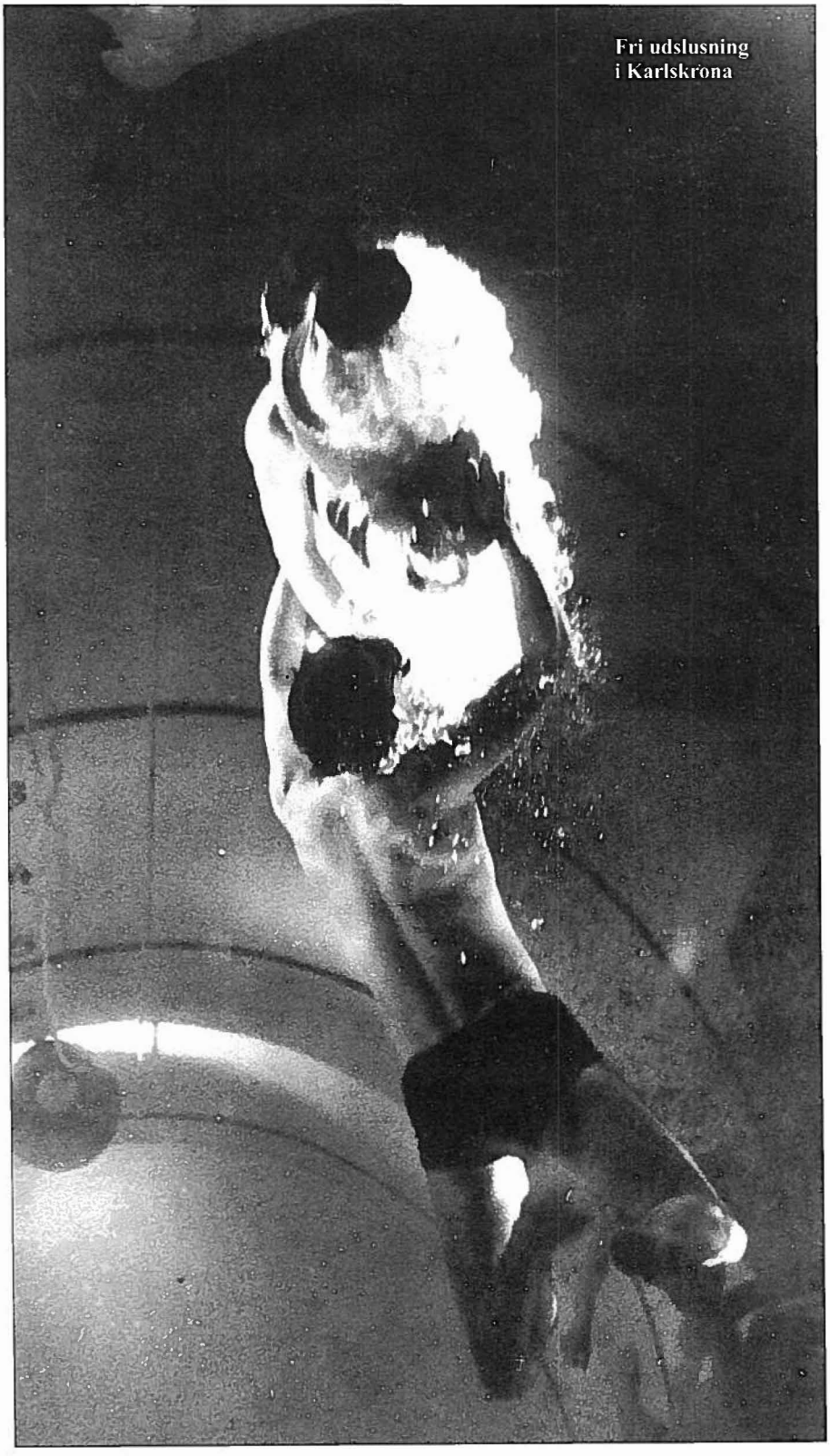

Fri udslusning i Karlskrona

Der er flere muligheder for at redde besætningen fra en sunket undervandsbåd. Man kan sænke en redningsklokke ned til båden og gøre den fast og tryktæt, hvorefter besætningen kan stige op på denne måde. En anden metode består i, at man anvender en miniundervandsbåd, eller som en tredie udvej kan man komme op ved fri udslusning.

Ved fri udslusning lukkes besætningen ud gennem tårn og batteriluge, hvorefter de stiger til overfladen ved hjælp af en udslusningsvest med hætte. Denne procedure er ikke ufarlig, da trykket som bekendt stiger med vanddybden. Det betyder, at ved 50 meters dybde svarer en mundfuld luft til ca. 35 liter luft ved overfladen, og hvis man ikke får lukket luften ud på vejen op, vil man få en lungesprængning.

Som en naturlig del af 5. eskadres sikkerhedsuddannelse, øver besætningerne og andre, der sejler med undervandsbåde, fri udslusning mindst hvert tredie år.

Øvelserne foregår ved Marinens Dykarskola i Karlskrona, hvor man i hold af 10 gennemgår en række procedurer for udblæsning og udstig-

ning gennem sluser.
Vi ankom til Karlskrona dagen før selve øvelsen, eleverne indkvarteres to og to på hotel, således at kammeraten sammen med sikkerhedspersonellet kan holde øje med, om man får dykkersyge efter øvelserne.
Øvelserne indledes med videofilm, hvor de forskellige procedurer vises og forklares. Derefter er der omklædning til badebukser og badehætte, iøvrigt eneste påklædning i mange timer. Tårnet, hvori udslusningen foregår, er 18 meter højt, eller dybt om man vil. Man starter med at indøve den korrekte udblæsningsteknik samt de signaler dykkerne fra skolen anvender. Derefter får man en udslusningsvest uden hætte udleveret. Man øver opstigning fra forskellige dybder, 1 til 10 meter, indtil procedurer og teknikker sidder i rygraden. Efter frokost udleveres udslusningsdragter med indbygget opstigningsvest. Igen øves på forskellige dybder, denne gang kan man trække vejret frit i en indbygget hætte, så man skal kun koncentrere sig om at følge de rigtige procedurer og om at styre. Der er så meget luft i dragterne, at det kan være svært at stige lodret op. Det er vigtigt at lære at styre, da »real life« forsøg har vist, at man nemt kan ende 100 meter væk fra positionen, hvor redningsflåden ligger.
Alle undervandsbåde har en redningsflåde, der kan udløses inde fra båden.
Endelig fremme ved højdepunktet; fri udslusning fra 18 meters dybde, bliver man lukket ind i en sluse i bunden af tårnet. Slusen bliver tryksat til samme tryk som ved 18 meters dybde. Derefter kan man stige op en ad gangen, og når man bryder overfladen, er der så meget fart på, at hele overkroppen løftes ud af vandet. Hele turen tager ikke mere end et par sekunder. Efter øvelsen er man under observation for dykkersyge på skolen i en time, derefter kan man gå ud og se på byen, blot skal man være inden for en afstand af en times transport til skolen, og man må ikke gå alene.
Under hele øvelsen i karret, deltager dykkerne fra skolen som instruktører og som sikkerhed. De yder en meget professionel indsats, og opholdet ved skolen var en meget stor oplevelse.
Som svenskerne siger: »Vi har ikke haft en alvorlig ulykke i 7 år«. Heller ikke denne gang kom der nogen på »tabslisten«. Ud af 25 deltagere fuldførte de 24, lige fra Eskadrechef til værnepligtig menig, en måtte opgive at gennemføre.

(5.ESK)

Erhvervsorientering

Tirsdag den 31. januar 1995 afholdtes praktisk erhvervsorientering for 3. G'erne fra Christianshavns Gymnasium på Søværnets Officersskole.
Arrangementet var kommet i stand i samarbejde med Christianshavn-Slotsholmens Rotary klub.
Efter en kort almen orientering i skolens aula, blev der etableret 6 erhvervsgrupper i klasselokalerne. Eleverne kunne herefter vandre mellem erhvervsgrupperne og høre nærmere, om hvad de kunne blive til med forskellige uddannelser. Følgende grupper var etableret:

- Jurister
- Læger
- Bank
- Servicefag
- Ingeniører
- Forsvar

Eftersom erhvervsgruppen »forsvar« var etableret på chefens kontor, blev den godt besøgt. Udover søværnet var hæren og flyvevåbnet også repræsenteret.
Efter besøgene i erhvervsgrupperne samledes alle til en lille forfriskning i skolens spisesal.
Besøget var særdeles vellykket og eleverne glade og tilfredse, da de forlod Holmen.

(SOS)

Livlig diskussion efter erhversorienteringen

Højtideligholdelse af 50-årsdagen for Danmarks befrielse

50-året for Danmarks befrielse efter 2. Verdenskrig markeres den 4. og 5. maj over hele landet ved arrangementer, der omfatter kransenedlægninger, mindekoncerter, mindehøjtideligheder, gudstjenester, fakkeloptog og udstillinger.

Søværnet deltager i disse arrangementer med både personel og materiel og en stor del af søværnets sejlende enheder vil besøge hovedstaden og en række provinshavne.

Således vil Inspektionsskibet VÆDDEREN besøge København. I forbindelse med besøget, hvor skibet fortøjes ved Søndre Toldbod, arrangeres en udstilling om bord, der fortæller om Den danske Flotille. Udstillingen vil være åben for besøgende i perioden 4. – 7. maj. Sammen med VÆDDEREN vil 2 Marinehjemmeværnsfartøjer samt HMS CARDIFF være fortøjet ved Søndre Toldbod. Patruljefartøjet HAJEN vil besøge Karlskrona i Sverige i perioden 30. april – 2. maj for derved at markere Den danske Flotilles afsejling.

Samtidig med udstillingen om bord i VÆDDEREN arrangeres en stor udstilling i Kastellet. Denne udstillings tema er »Fra Den danske Brigade til Den internationale danske Brigade«.

Den 5. maj markeres befrielsesdagen ved et arrangement, der har Rådhuspladsen i København som centrum. I arrangementet deltager en lang række militære musikkorps. Disse musikkorps marcherer mod Rådhuspladsen fra forskellige udgangspunkter i hovedstaden og skal alle ankomme til pladsen mellem kl. 1120 – 1140. Søværnets Tamburkorps deltager i denne »stjernemarch« og påbegynder sin march mod Rådhuspladsen fra Holmens Kirke. Søværnets Tamburkorps ledsages under marchen af Krigssejlergruppen, en gruppe af danske søfolk, der sejlede med handelsmarinen under krigen.

Søværnets Officersskole markerer dagen ved, at skolen stiller en deling med fane, der indgår i ovennævnte march. Skolen nedlægger også en krans ved søkadet E.K. Michelsens grav i Mindelunden ved Ryvangen i Hellerup. Ved sidstnævnte højtidelighed deltager hele kadetkorpset.

Flådestationerne i Frederikshavn og Korsør markerer dagen ved alsang, gudstjenester og ved at der den 4. maj om aftenen sættes levende lys i vinduerne. Søværnsorientering opfordrer hermed alle til at deltage i den smukke tradition at højtideligholde befrielsen med levende lys i vinduerne.

Søværnets operative Kommando højtideligholder befrielsesdagen ved kransenedlægninger ved flere mindesmærker i Århusområdet, hvor blandt andet HVIDBJØRNEN også vil deltage med et landgangskompagni på Skæring Hede.

(SOK)

Oversigt over havneophold i forbindelse med befrielsesdagen:

Enhed	Sted	Bemærkning
Inspektionsskibet VÆDDEREN	København	Udstilling om bord
Inspektionsskibet HVIDBJØRNEN	Århus	
Patruljefartøjet HAJEN	Karlskrona, Sverige	30/4-2/5
Patruljefartøjet STØREN	Juelsminde	
Patruljefartøjet RAVNEN	Marstal	
Patruljefartøjet SKADEN	Hals	Adoptionsbesøg
Inspektionskutteren VEJRØ	Marstal	
Minelæggeren FALSTER	Aalborg	
Minelæggeren MØEN	Nakskov	
Minerydningsfartøjet FLYVEFISKEN	Næstved	Adoptionsbesøg
Torpedomissilbåden BILLE	Vejle	Adoptionsbesøg
Torpedomissilbåden BREDAL	Nyborg	Adoptionsbesøg
Torpedomissilbåden HAMMER	Haderslev	Adoptionsbesøg
Torpedomissilbåden HUITFELDT	Køge	Adoptionsbesøg
Torpedomissilbåden KRIEGER	Svendborg	
Tankfartøjet RIMFAXE	Rødby	
Undervandsbåden NARHVALEN	Hadsund	Adoptionsbesøg
Undervandsbåden SPRINGEREN	Kolding	

Søværnets Idrætsstævnekalender 1995

Fra Søværnets Idrætskomite har vi modtaget idrætsrapporten for 1994 samt stævnekalenderen for 1995. Deltagerantallet har i 1994 været det laveste registrerede i de seneste år. En væsentlig årsag hertil er formentlig reorganisering i forbindelse med Holmens udflytning, men der spores også en vigende interesse for idræt på tjenestederne.

Søværnets Idrætskomite vil i årets løb undersøge forholdet nærmere og fremsætte forslag til eventuelle foranstaltninger, der kan genskabe interessen for idræt i søværnet.
I mellemtiden vil Idrætskomiteen iværksætte en bedre oplysningskampagne og PR-virksomhed for aktiviteterne i 1995.
Redaktionen bringer her den resterende del af stævnekalenderen for 1995 og skal på given foranledning opfordre alle til, at bakke kraftigt op om disse arrangementer.

STÆVNEKALENDER 1995

Disciplin	Ansvarlig myn.	Dato	Tilmelding
Svømning	SGS	16/5	4/5
Gevær/MP-skydning	SGS	17/5	28/4
Pistolskydning	SGS	18/5	28/4
Sejlads (udt. Nordisk mesterskab/CISM)	TKS	17-19/5	28/4
Marinefemkamp	SGS	1/6	19/5
Orienteringsløb	FLS KOR	22/8	4/8
Triathlon	FKP	24/8	4/8
Kapsejlads	TKS	30/8-1/9	4/8
Tennis	FLS FRH	5-6/9	18/8
Atletik	SRS	6/9	18/8
Volleybold	FLS KOR/SRS	2/11	20/10
Idrætsudvalgsmøde	TVS/IKO	16/11	
IKO møder	TVS/IKO	kvartalsvis	

Polsk besøg på Søværnets Officersskole

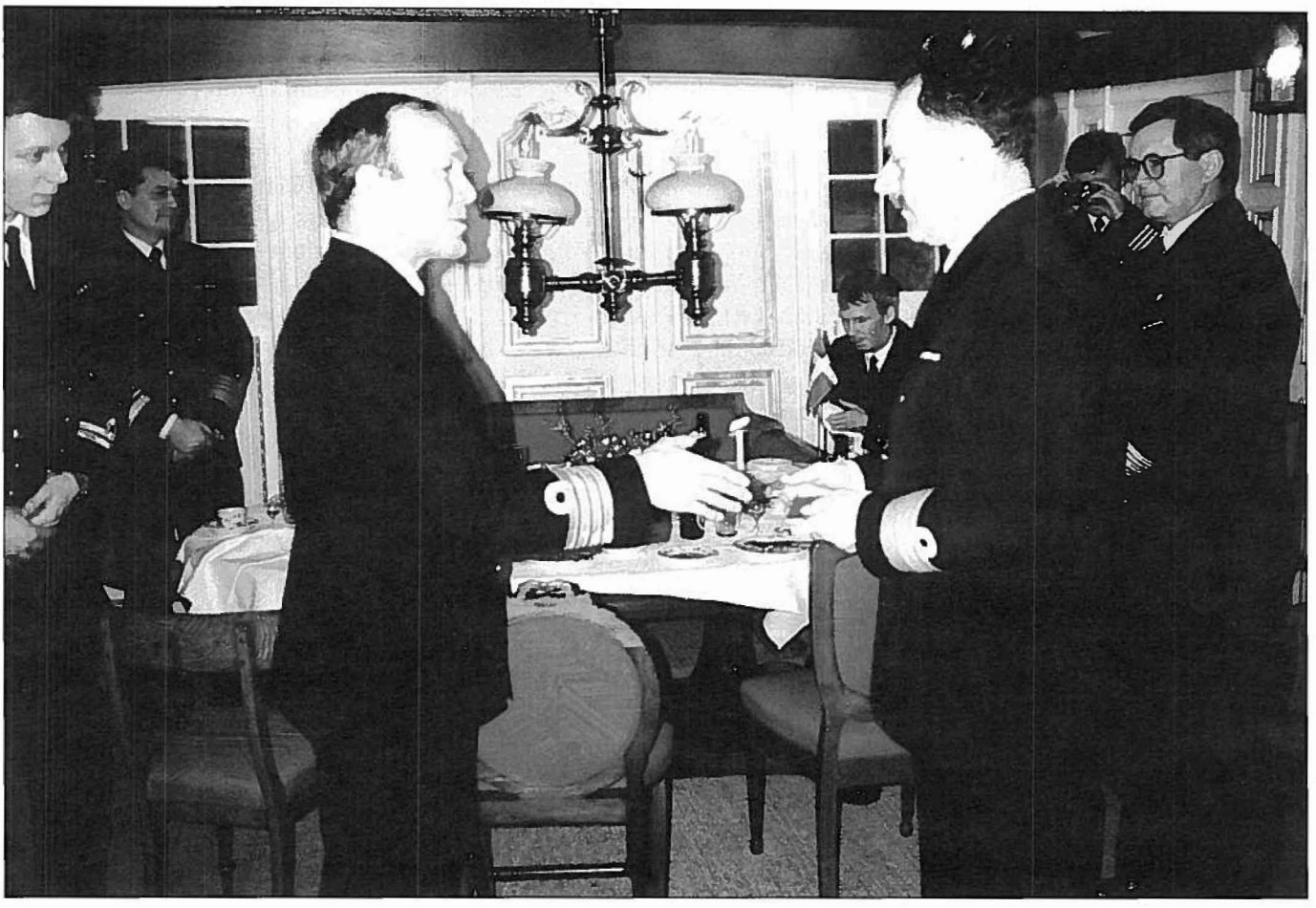

En håndsrækning til Polen.
Kommandør E. Rode og kommandør A. Komorowski

I forbindelse med »partnerskab for fred« besøgte kommandør Antoni Komorowski fra den polske søofficersskole den danske søofficersskole, hvor chefen, kommandør Erik Rode, tog imod.

Besøget fandt sted i dagene 14. til 16. februar. Kommandør A. Komorowski blev ledsaget af tre officerer. Der blev udvekslet erfaringer og orienteret om uddannelserne i de to lande. Det viste sig, at der var mange lighedspunkter i uddannelserne. Det blev bestemt, at man vil arbejde for udveksling af større elevarbejder, som vil blive publiceret på de to skoler. Desuden vil mulighederne for udveksling af elever og lærere i korte perioder blive undersøgt. Den polske skolechef medbragte en invitation til en genvisit på den polske søofficersskole.

Under besøget briefede kommandør A. Komorowski de ældste klasser på officersskolen om den polske flådes forhold, hvilket medførte en mængde spørgsmål fra kadetterne, blandt andet om lønforhold i den polske flåde.

Kommandøren havde også lejlighed til at besøge søværnets nyeste skibstype STANDARD FLEX 300, MAKRELEN, som lå på Holmen.

(SOS)

Søværnets mærkedage
22. marts 1808, slaget ved Sjællands odde

En fransk general sagde engang: »Danmark var Napoleons sidste allierede, det har Frankrig aldrig glemt«.
Det har Danmark heller ikke.
Efter den franske revolution i 1789 bredte de nye ideer om »Frihed, lighed og broderskab« sig hurtigt og hvirvlede Europa ud i en række blodige krige. Det begyndte i 1792, da Frankrig kom i krig med Østrig og Preussen, og snart blev den ene stat efter den anden trukket med i forskellige koalitioner på begge sider. I løbet af få år dominerede Frankrig hele det europæiske kontinent. Det var de revolutionæres krig mod Europas kronede hoveder: Kejsere, Konger og Fyrster.
I 1793 trådte England ind i krigen og blev Frankrigs mest udholdende modstander.
Medens Frankrig var herre på kontinentet var Royal Navy imidlertid herre på havene.
Danmark blev fra alle sider bestormet med opfordringer til at deltage, men sagde nej. Udenrigsminister A.P. Bernstorff kunne se neutralitetens økonomiske fordele og var overbevist om, at de revolutionære tanker ikke kunne rokke det grundfæstede danske monarki en millimeter.
Englands indtræden i krigen medførte store vanskeligheder for den neutrale skibsfart. Danske handelsskibe blev ofte opbragt af engelske kapere og måtte konvoyeres, hvorfor Danmark og Sverige i 1794 indgik i et væbnet neutralitetsforbund, der hvilede på et effektivt flådesamarbejde i tilfælde af overgreb på et af landenes skibsfart. Det blev der sat en stopper for med slaget på Rheden i 1801.
Da den franske flåde i slaget ved Trafalgar i 1805 havde lidt et afgørende nederlag, blev det franske modtræk i 1807 at oprette fastlandsspærringen, hvorefter det var forbudt landene på kontinentet at handle med England. Den blev Danmark tvunget ind i, og samme år kom englænderne igen. København blev bombarderet og flåden udleveret. Der var dog 4 skibe i Norge, eet af dem var linieskibet PRINS CHRISTIAN FREDERIK.
I modsætning til Danmark havde Sverige valgt at gå mod Frankrig, hvorfor den franske ledelse sammen med den russiske besluttede at tvinge Sverige til underkastelse med magt. Derfor var et spanskfransk troppekontingent kommet til Danmark og stod nu på Fyn. Det skulle overføres til Sjælland, hvorfor PRINS CHRISTIAN FREDERIK blev kaldt til Danmark for at dække overførslen – først til Sjælland, senere til Skåne – for at vi kunne genvinde de sydsvenske provinser, som Danmark havde mistet i 1658.
Een af de ombordværende, premierløjtnant Hans Birch Dahlerup skrev i sin dagbog: »Da vi kom tilbage til

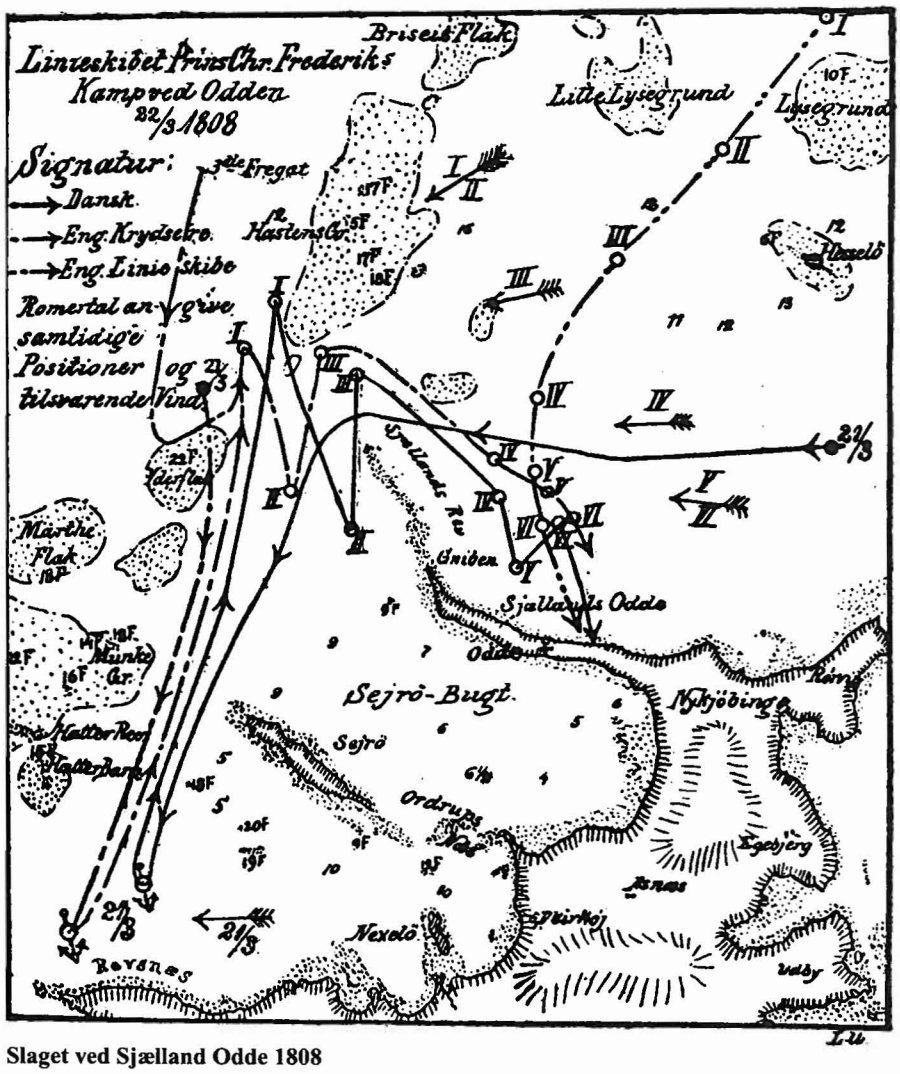

Slaget ved Sjælland Odde 1808

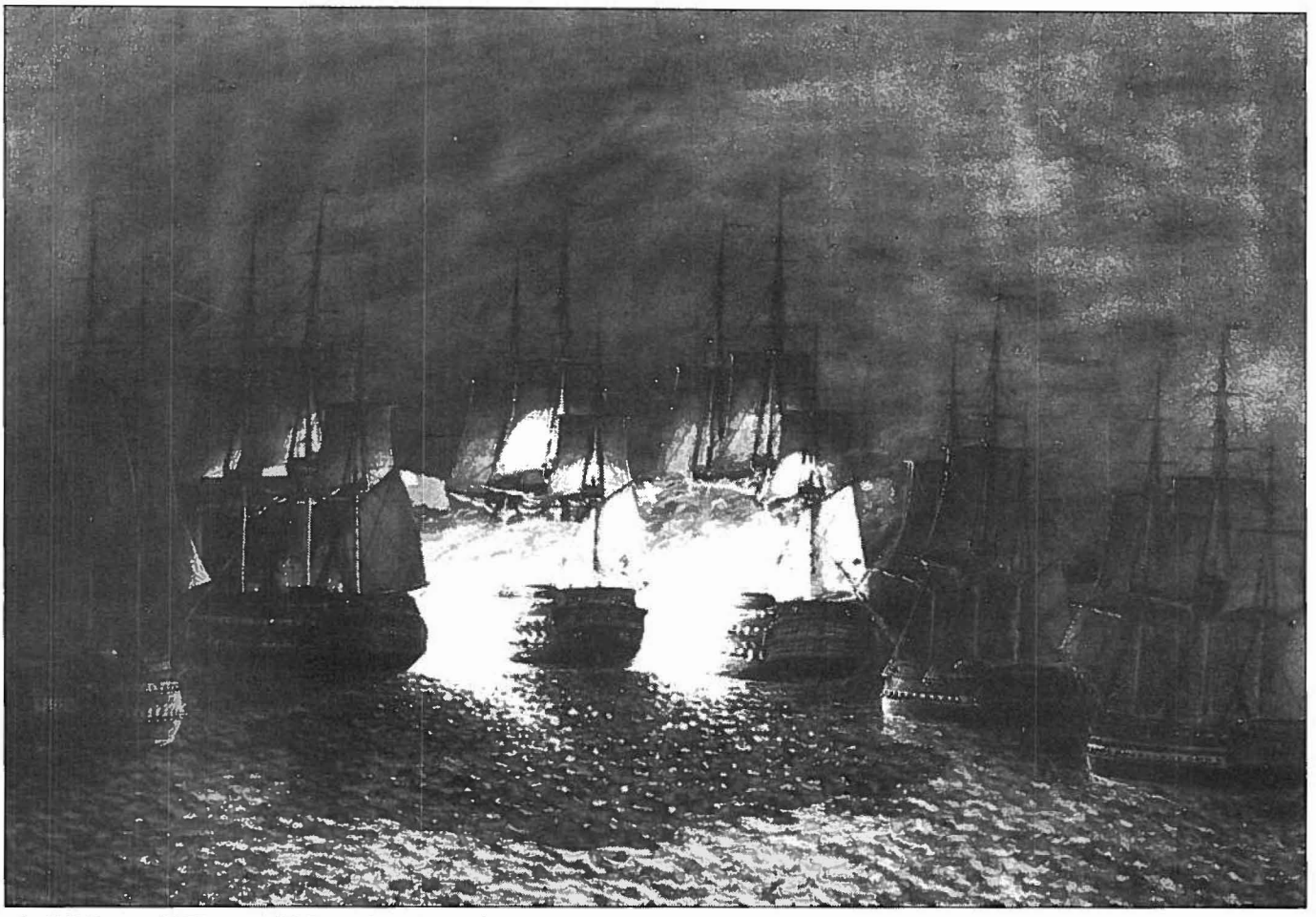

På PRINS CHRISTIAN FREDERIKS bagbord side ses NASSAU og fregatten QUEBEC.
På styrbord side STATELY med kutterne CONSTANT og KITE

Danmark i marts 1808, blev skibet beordret til at fortøje på Helsingørs Rhed«....»Medens vi lå her, udbrød for alvor den omtalte sygdom (tyfus), der allerede før afrejsen fra Christiansand havde vist sig. Vi sendte flere dage efter hinanden 50 til 60 syge i land, og såvidt jeg vurderer, beløb det hele antal sig til henved 300, i hvis sted andre blev kommanderede til skibet, mest jydske indrullerede og for en stor del mennesker i hvide vadmelskofter, der aldrig havde været til søs før. Kanoneksercits fra morgen til aften hørte til dagens orden og hermed var jeg meget okkuperet.« Det var den 11. marts 1808.

Den 18. marts fik chefen, kaptajn C.W. Jessen ordre om at afgå til Store Bælt for at bortjage en engelsk fregat og nogle kuttere, der var ankret ved Sprogø, hvor troppeoverførslen skulle finde sted. Den 21. marts afgik PRINS CHRISTIAN FREDERIK og rundede ved mørkets frembrud Sjællands Rev for senere at ankre mellem Refsnæs og Samsø. Umiddelbart efter afgangen fra Helsingør var 3 engelske linieskibe STATELY, NASSAU og VANGUARD under Commodore Parker ankret ved Höganäs, hvor svenske fiskere fortalte dem, at det danske linieskib var stået vestover.

I løbet af aftenen var to engelske fregatter kommet nordfra og havde ankret i nærheden af det danske linieskib. Alle tre skibe lettede den 22. marts om morgenen og stod nordpå, væk fra Store Bælt og troppeoverførslerne.

Ved middagstid kom endnu en engelsk fregat nordfra og kort efter observeredes to linieskibe, der stod sydsydvestpå i Kattegat mod bæltet. Kaptajn Jessen stod nord om Sjællands Rev i et forsøg på med nordøstenvind at nå Helsingør tæt langs kysten. Ved 1630-tiden var afstanden til de engelske linieskibe ca. 2 sømil, da vinden flovede og drejede til øst. Kl. 1950 var de to liniskibe, STATELY og NASSAU, fregatten QUEBECK og to kuttere nået frem, og kampen begyndte.

Den blev heftig, men halvanden time senere trak englænderne sig ud for at reparere skaderne. Også det danske skib havde mange skader, blandt andet på roret. En halv time senere blev kampen genoptaget indtil PRINS CHRISTIAN FREDERIK kl. 2215 måtte sættes på grund øst for Odden havn – og stryge flaget. Dagen efter satte englænderne ild til skibet, der sprang i luften kl 22.

Af den danske besætning på 576 mand var ca. 64 faldet. Kilderne opgiver antallet af sårede til ca. 124. De raske og letsårede, ialt ca. 370 mand havnede i engelsk fangenskab i »prisonen«.

Chefen og de to ældste officerer var sårede, løjtnanterne Willemoes,

Dahlerup og Soland (fra hæren) var faldet.
De engelske tab var 55 faldne og sårede. STATELY var så forskudt, at det måtte sejle tilbage til England for reparation.
Løjtnant Birch Dahlerup var inden afgangen fra Helsingør også blevet smittet med tyfus og oplevede kampen i sin køje. Han berettede: »Efter at klartskibstummelen var forbi indtrådte der en stilhed i skibet, der efter nogen tids forløb blev afbrudt af et enkelt skud, nu og da fra os. Endelig brød kanonaden for alvor løs, og det første lag, vi mødte fra fjenden, kendte jeg på lyden af de træffende kugler; det var som når man kaster en håndfuld ærter mod en rude, og i samme nu udbrød der et jammerskrig over hele skibet, det måtte være kommet langskibs og havde givet os en mængde sårede«.....»Længere hen bragte man en del sårede ned i gangen; de jamrede sig ganske forfærdeligt. Bataillen vedblev. Enkelte gange hørte jeg kugler bryde igennem tømmeret i nærheden af mig. Af og til lød et almindeligt hurra-råb ombord hos os, og jeg troede, alt gik endnu«.....»Omsider ophørte skydningen, og folkene begyndte at komme ned. Begge bådsmændene der havde kammer i samme gang foran vort lukaf, kom forbi min dør og talte med mig. De fortalte, at alt var forbi, vi havde strøget, og skibet stod på grund.«
NASSAU kendte danskerne godt. Det var det danske linieskib HOLSTEN, der blandt andet havde deltaget i slaget på Rheden i 1801. Den gang blev de mest ødelagte skibe brændt af englænderne, men HOLSTEN blev omdøbt til HOLSTEIN og sejlet til England, hvor det igen blev omdøbt til NASSAU. Bittert må det have været at skulle kæmpe mod et af vore egne skibe, der udgjorde en væsentlig del af overmagten. Men som der blandt andet står på gravstenen på Odden kirkegård:
»Thi skal de nævnes i løbende tid fædrenes værdige sønner«.

(WT)

Særudstilling i Orlogsmuseet 11. marts til 30. april 1995

Marinemaleren Pierre Auzias

I 1994 var kunstmaleren Pierre Auzias inviteret med ombord i Søværnets inspektionsskib TRITON på arbejde i Nordatlanten. Der blev foretaget besøg på Færøerne, i Norge, Island og Grønland og udført fiskeriinspektion i de færøeske og grønlandske farvande. Det var et arbejdstogt, som Søværnet rutinemæssigt udfører for at håndhæve internationale love og bestemmelser i havfiskeriet og hævde dansk suverænitet i de grønlandske farvande.
Pierre Auzias var beskæftiget med skitseblokken fra morgen til aften og indfangede mange af de episoder og situationer, der udgør hverdagen ombord i et dansk orlogsskib anno 1994. Han videreførte dermed en gammel tradition, der har været brugt i flåden i flere hundrede år – at medtage en kunstner og lade ham skildre livet til søs i flådens skibe.
Pierre Auzias er selv en erfaren søfarer, der siden barndommen har været fascineret af hav og skibe, en fascination han første gang fik ved ophold ved Normandiets kyst. I 1984 foretog han lange ensomme sejladser og fik derved indpodet den maritime begrebsverden han senere skulle få nytte af i billedkunsten.
Pierre Auzias er født i Lyon i 1954 og har fået sin kunstneruddannelse i Frankrig. Han har fra 1976 udstillet i Frankrig og Caribien. I 1986 kom han til Danmark og har siden da arbejdet med basis her i landet. Det er i de sidste 8 år blevet til mange opgaver med tilknytning til hav og skibe.
Det ansete firma Hempels Skibsfarver har benyttet Pierre Auzias' motiver til sin prestigefyldte maritime kalender både i 1991 og 1993. Også restaureringen af Fregatten Jylland faldt for Pierres malerblik, og i en serie på 35 motiver skildredes det komplicerede arbejde med genopbygningen af det store træskib.
Pierre Auzias billeder i udstillingen omfatter malerier og tegninger fra hændelser på rejsen i de arktiske farvand med inspektionsskiber TRITON. Desforuden indeholder udstillingen nogle store og farverige billeder af prinsesse Benediktes officielle besøg i Angmagssalik, der skildres som en folkefest med de særegne grønlandske indslag.
Pierre Auzias arbejder flittigt og målbevidst med sine maritime motiver. Hans billeder er legende og fantasifulde, prægede af bevægelse og rytme. Billederne kan måske virke en smule eksotiske på os, velnok p.g.a. den store bevægelighed og de lyse pastelfarver, der signalerer det franske ophav. I hans øvrige motivvalg spiller landskab, natur og symbolik en væsentlig rolle. I de danske motivvalg har Pierre Auzias fundet sig hjemme, og Marinen har i ham fundet en myreflittig, fantasifuld og dygtig maler.

Orlogsmuseet ønsker Pierre Auzias velkommen i rækken af danske marinemalere.

HELO-NOSTALGI
En Aluette III lægger an til landing på Flyvestation Værløse

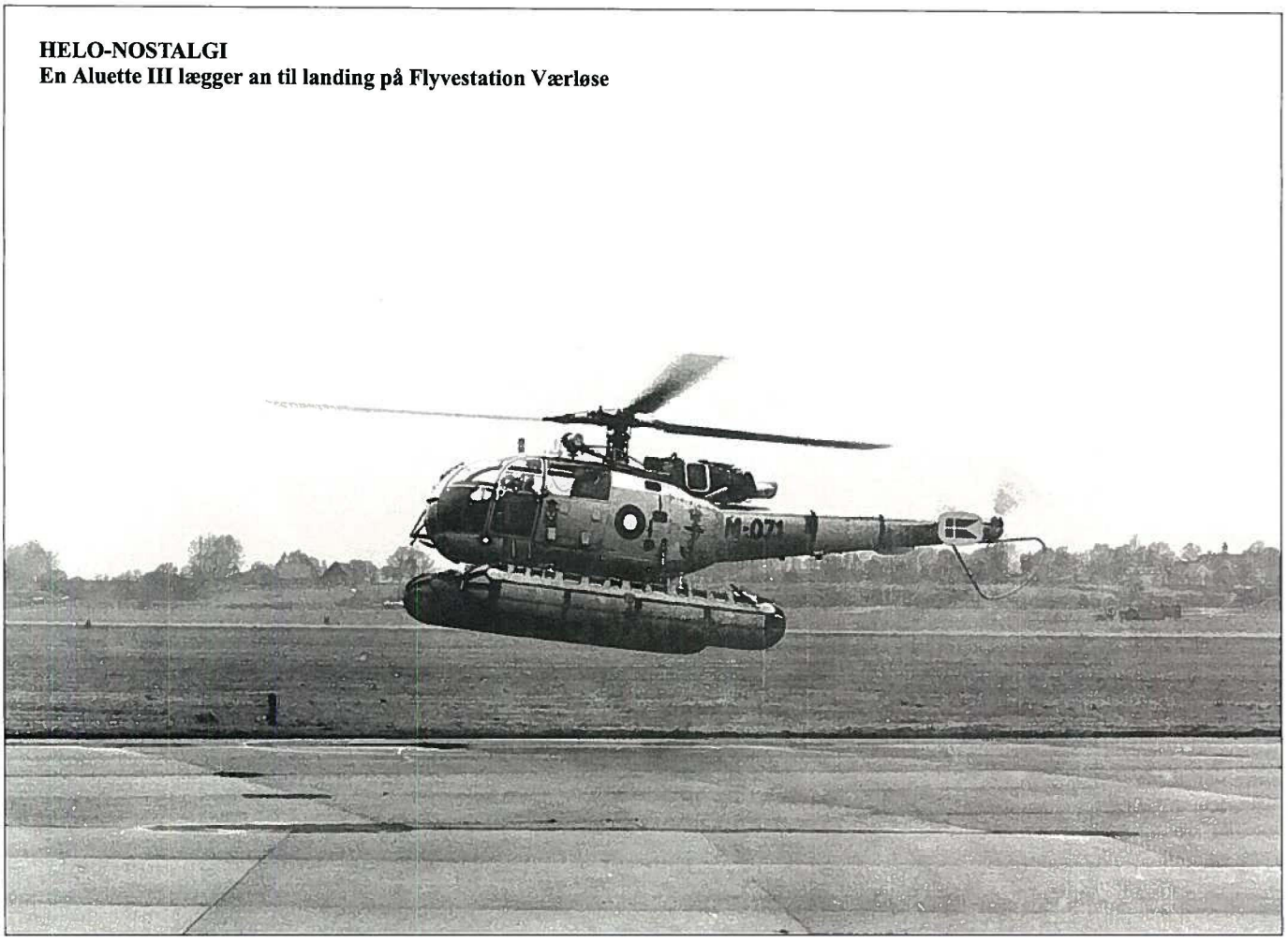

Reparation og ombygning

- færdigt arbejde til aftalt tid og pris.

DOKKEN

Aarhus Flydedok A/S

Aarhus Dockyard Ltd.

Balticagade · P.O. Box 23 · DK-8100 Aarhus C · Denmark
telex 64462 dokken dk · telefax +45 86 13 40 38 · telephone +45 86 13 40 00.

SCAN-AD

Søværnets Operative Kommando
Postbox 483 . 8100 Århus C

B

PP
Porto betalt
Danmark

Er det kun forsvaret, der har brug for ledere med evne til at skære igennem?

Nej! Bent Christensen (44) er cheflæge på Odense Universitetshospital og overlæge af reserven, hvor han er chef for et mobilt feltlazaret. I de sidste 10 år har han brugt ca. 4-6 uger om året på sin militære videreuddannelse, især inden for ledelse, traumatologi og katastrofemedicin.

En lederuddannelse, der kan bruges

"Den uddannelse, jeg har fået - og får - i forsvaret, er en ideel kombination af en decideret lederopdragelse og tilegnelse af de specielle færdigheder, der kræves af militære læger. Og jeg ved positivt, at min militære baggrund og ledelseserfaring var en af grundene til, at jeg fik min nuværende stilling."

Medarbejdere fra Forsvarets Reserve er en ekstra ressource

Motivation, selvstændighed, ansvarsbevidsthed, disciplin og evnen til at træffe beslutninger er kun nogle af de elementer, der indgår i Bent Christensens og hans kollegaers militære uddannelse og træning. Flere og flere virksomheder får da også øjnene op for, at medarbejdere med tilknytning til Forsvarets Reserve udgør en ekstra ressource. De har bevist, at de er villige til at bruge deres egne evner til det yderste, og har taget en ekstra uddannelse, der sætter dem i stand til at løse problemer i samarbejde med andre. Og så er det naturligvis en stor fordel, at ens medarbejdere løbende får ny viden og inspiration gennem et planlagt videreuddannelsesforløb - oven i købet betalt af forsvaret.

Forsvarets Reserve har rådighedskontrakt med ca. 7.500 danskere. De kommer fra alle dele af erhvervslivet og indgår i hærens, søværnets og flyvevåbnets enheder. Når Den Danske Internationale Brigade er fuldt opstillet i 1995, vil tallet være ca. 10.000.

Ring og få en brochure om forsvarets mange uddannelser. Så ved De mere, næste gang De får en henvendelse fra et ungt menneske, der søger job.

Forsvarets Værnepligt & Rekruttering,
telefon: 44 68 21 22 (ma.-fre. 09.00-15.00),
telefax: 44 66 02 97. Uden for kontortid kan De benytte vores automatiske døgnservice. Det er samme nummer.

Forsvaret - en uddannelse for livet (også det civile!).

FVR

FORSVARETS VÆRNEPLIGT & REKRUTTERING

Flyvestation Værløse
Postboks 145, 3500 Værløse